

OBEC VALALIKY

**PROGRAM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA
OBCE VALALIKY NA ROKY 2016 - 2020**

**Schválený Obecným zastupiteľstvom obce Valaliky,
uznesením pod č.j. 8/2019 zo dňa 23.1.2019**

VALALIKY, NOVEMBER 2018

OSNOVA PROGRAMU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA OBCE

v súlade s Prílohou č. 3 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, v znení vyhlášky MŽP SR č. 322/2017 Z. z. (ďalej len vykonávacia vyhláška)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE	4
1.1 Názov obce	
1.2 Identifikačné číslo obce	
1.3 Okres	
1.4 Počet obyvateľov obce	
1.5 Rozloha katastrálneho územia obce	
1.6 Obdobie, na ktoré sa program vydáva	
2. CHARAKTERISTIKA AKTUÁLNEHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	8
2.1 Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v obci v predchádzajúcom období v rokoch 2011 – 2015	8
2.1.1 Kód odpadu	
2.1.2 Názov odpadu	
2.1.3 Kategória odpadu (N, O)	
2.1.4 Odpad spolu (v tonách)	
2.1.5 Odpad zhodnocovaný (v tonách)	
- materiálovo	
- energeticky	
- inak v členení podľa prílohy č. 1 zákona	
2.1.6 Odpad zneškodňovaný (v tonách)	
- spaľovaním	
- skládkovaním	
- inak v členení podľa prílohy č. 2 zákona	
2.2 Triedený zber komunálnych odpadov vzniknutých v obci v predchádzajúcom období v rokoch 2011 – 2015	12
2.2.1 Zložka komunálnych odpadov, pre ktorú je zavedený triedený zber komunálnych odpadov	
2.2.2 Kód odpadu	
2.2.3 Názov odpadu	
2.2.4 Odpad spolu (v tonách)	
2.2.5 Odpad zhodnocovaný (v tonách)	
- materiálovo	
- energeticky	
- inak v členení podľa prílohy č. 1 zákona	
2.2.6 Odpad zneškodňovaný (v tonách)	
- spaľovaním	
- skládkovaním	
- inak v členení podľa prílohy č. 2 zákona	
2.3 Predpokladané množstvo vzniku komunálnych odpadov a drobného stavebného odpadu vo východiskovom roku programu 2016 a v cieľovom roku programu 2020	22
2.3.1 Kód odpadu	
2.3.2 Názov odpadu	
2.3.3 Kategória odpadu (N,O)	
2.3.4 Odpad spolu (v tonách)	
2.3.5 Odpad zhodnocovaný (v tonách)	
- materiálovo	
- energeticky	
- inak v členení podľa prílohy č. 1 zákona	

- 2.3.6 Odpad zneškodňovaný (v tonách)
- spaľovaním
- skládkovaním
- inak v členení podľa prílohy č. 2 zákona

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU	25
- vyhodnotenie plnenia predchádzajúceho programu obce	
4. ZÁVÄZNÁ ČASŤ PROGRAMU	30
4.1 Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s komunálnym odpadom	30
4.2 Opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov a opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere a o význame značiek na obaloch	35
5. SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU	36
5.1 Informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie jednotlivých druhov komunálnych odpadov a aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je vhodné vybudovať.....	36
5.2 Údaje o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi	39
5.3 Rozsah finančnej náročnosti programu	40
6. INÉ	41
6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov	41
6.1.1 Meno a priezvisko alebo názov spracovateľa programu	
6.1.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu	
7. PRÍLOHOVÁ ČASŤ	41
7.1 Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov	41
7.2 Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva.....	41

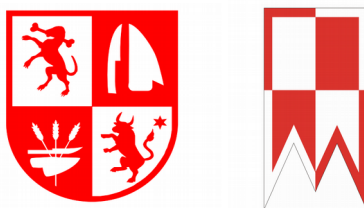
ÚVOD

Vláda SR uznesením č. 562/2015 dňa 14.10.2015 schválila Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020 (POH SR). Následne spracovávali Okresné úrady, Odbory starostlivosti o životné prostredie v sídle kraja Programy odpadového hospodárstva (ďalej len POH kraja), podľa ktorých sa tvoria POH miest a obcí. Limitom pre povinnosť spracovať POH obce, na území ktorej vznikajú komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len KOaDSO) je ich ročná produkcia presahujúca 350 t alebo počet obyvateľov prevyšujúcich 1000.

K termínu 20.07.2018 vyšla Všeobecná záväzná vyhláška Okresného úradu Košice, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť POH Košického kraja na roky 2016 – 2020, vo Vestníku vlády SR, čiastka 6. Verejná vyhláška nadobúda účinnosť po 15 dňoch od vyhlásenia, teda k 04.08.2018. Obce a mestá v tomto kraji sú povinné predložiť svoje POH obce do 4 mesiacov od účinnosti verejnej vyhlášky a od vydania záväznej časti programu kraja, t.j. do 04.12.2018 na príslušný Okresný úrad s jednoduchou žiadosťou na posúdenie súladu POH obce s ustanoveniami zákona o odpadoch (s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva) a so záväznou časťou programu príslušného kraja.

POH obce Valaliky na roky 2016 – 2020 je vypracovaný podľa § 10 zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmena a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o odpadoch) a Pr. č. 3 vykonávacej vyhlášky.

Obec Valaliky má vypracované Všeobecne záväzné nariadenie č. 7/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Valaliky (ďalej len nariadenie o odpadoch). Nariadenie o odpadoch je verejne prístupné na stránke obce http://www.valaliky.sk/upload/images/uradna_tabula/vzn/2016/Navrh_VZN_C7_o_nakladani_s_komunalnymi_odpadmi.pdf; vrátane jeho zmien http://www.valaliky.sk/upload/images/uradna_tabula/vzn/2017/VZN_2_2017.pdf a http://www.valaliky.sk/images/samosprava/VZN2_2018.doc.

Obr. č. 1 Erb a vlajka obce Valaliky

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1. Názov obce :	Obec Valaliky
1.2. Identifikačné číslo obce :	00 324 850
1.3. Okres:	Košice - okolie
1.4. Počet obyvateľov obce :	4416
	http://valaliky.sk/50-volby-2018/525-oznamenie-o-pocte-obyvateľov-pre-volby-do-organov-samospravy-obci-2018
1.5. Rozloha obce :	1,9 km ²
	http://www.abov.eu.sk/valaliky/sk/sucasnost.html
1.6. Obdobie, na ktoré sa program vydáva:	2016 – 2020

Valaliky ležia v Košickej kotline, asi 10 km južne od Košíc, v strednej nadmorskej výške 190 m. Dedina je rozložená pozdĺžne štátnej cesty Košice - Ždaňa, v dĺžke 2,7 km. Pôvodne bola obec vybudovaná iba po ľavej strane cesty, po druhej svetovej vojne bola husto zastavaná aj pravá strana. Výmera celého katastrálneho územia (chotára) obce je 8,6 km² (860 ha). Valaliky sú po Čani druhou najväčšou obcou v okrese Košice - okolie. Cez obec Valaliky nepreteká žiadna rieka. Jediný potok Myslavka bol v roku 1963 zrušený. Na území obce bol hĺbkovým vrtnom objavený termálny prameň (v extraviláne obce Všetehsvätých), ktorý sa nevyužíva. V obci vyvierajú aj pramene, ktorých bezprostredné okolie bolo v roku 1997 upravené tak, aby spríjemňovalo okolité prostredie. Obec pôvodne tvorili 4 malé dedinky (nárečovo „valal“ – dedina, „valaliky“ – malé dedinky) s názvami Buzice, Bernátovce, Všetehsvätých a Košťany, ktoré sa v roku 1960 zlúčili do jednej obce s názvom Valaliky.

Z administratívneho hľadiska je obec súčasťou Košického samosprávneho kraja, okresu Košice-okolie a Abovského regiónu.

Obr. č. 2 – Umiestnenie obce Valaliky

Zdroj : <http://www.uzemneplany.sk/upn/valaliky>

Obec má v súčasnosti jednoznačne obytný charakter s doplnkovou poľnohospodárskou malovýrobou (samozásobovanie), historická polyfunkčnosť bývania a poľnohospodárskej výroby (ako hlavnej ekonomickej aktivity) zanikla. Obec Valaliky je dopravne sprístupnená prostredníctvom cesty III. triedy č. 06821 Barca - Valaliky – Čaňa, ktorá sa pripojuje na nadradenú cestu I. triedy č. 68 v Barci a cez komunikáciu III - 5524 Čaňa – Nižná Myšľa aj cestu II. triedy č. 552 smer Veľké Kapušany. Z uvedenej osovej komunikácie obce III - 06821 sa priamo v obci odpája miestna cestná prípojka III. triedy č. 06822 Valaliky - Kokšov – Bakša. Podnikateľské aktivity sú sústredené najmä v odvetví poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva, priemyslu, stavebníctva a ostatných a nevýrobných odvetví (http://www.valaliky.sk/upload/doc/uradna_tabula/samosprava/UPN2sprava%20%20Valaliky.pdf).

Podľa podkladov pre štatistické údaje v obci Valaliky v rokoch 2016 sa nakladalo s cca 1660 t a v roku 2017 s viac ako 1990 t komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu (KOaDSO). Množstvo vytriedených zložiek z komunálneho odpadu v rozsahu štyroch povinných zložiek (papier a lepenka, sklo, plasty, kovy) a jednej nepovinnnej zložky (viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky, ďalej len VKM) v roku 2016 bolo cca 151 t s najväčším zastúpením skla.

Množstvo vytriedených zložiek z komunálneho odpadu v rozsahu už piatich povinných zložiek (vr. VKM) bolo v roku 2017 cca 139 t s najväčším zastúpením papiera a lepenky. V roku 2017 bol pokles z týchto zložiek o cca 12 t, najmä pri komodite sklo, čo predstavovalo až 31 % pokles oproti roku 2016. V roku 2015 bola tvorba KOaDSO v množstve viac ako 1440 t. Triedené zložky boli zastúpené v množstve cca 136 t pri zastúpení najmä papiera a skla. Obec Valaliky evidovala množstvo drobných stavebných odpadov (DSO) v štatistickom formulári ŽP 6-01 (Ročný výkaz o komunálnom odpade obce) v roku 2015 pod umelo vytvoreným číslom Štatistického úradu a to 17 99 00. Množstvo týchto odpadov bolo v roku 2015 až 308,04 t. V roku 2016 už obec evidovala DSO pod novo prijatým kat. č. 20 03 08 v množstve 5,60 t ale zároveň evidovala aj stavebné odpady sk. 17 – stavebné odpady v množstve cca 336 t. V roku 2017 obec neevidovala DSO pod novým kat. č. ale v sk. 17 – stavebné odpady nakladala s množstvom cca 694 t. Obec nakladala s biologicky rozložiteľnými odpadmi zo záhrad a z verejnej zelene (BRKO) v roku 2016 v množstve 5,60 t a v roku 2017 v množstve 0,12 t. V roku 2015 obec neevidovala BRKO.

Údaje o nakladaní s odpadmi, predstavujú rôzne činnosti pri zbere, zhromažďovaní pred zhodnotením a zneškodnením, zahŕňajú úpravu odpadov pred konečným zhodnotením, zneškodnením a spracovaním odpadov. Nie sú to údaje o vzniku komunálnych odpadov za daný rok. Preto aj prepočet na jedného obyvateľa je vo vzťahu k nakladaniu s odpadmi z územia obce.

V roku 2016 to predstavuje cca 377 kg odpadu za rok na jedného obyvateľa a v roku 2017 to je cca 452 kg za rok na jedného obyvateľa. V porovnaní s celoslovenským priemerom (348 kg) za rok 2017 je to viac skoro o 30 %. Do priemerného množstva sú zarátané aj stavebné odpady pod sk. 17.

Obec Valaliky má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní služieb na zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálneho odpadu na území obce Valaliky v súlade s pôvodným § 39 ods. 7 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení n.p. (dnes platné znenie podľa § 81 ods. 13 zákona o odpadoch) „Zmluva o dielo zo dňa 16.12.2004“ so spol. KOSIT a.s., Košice. Spoločnosť KOSIT a.s. prevádzkuje zariadenie na energetické zhodnotenie ostatných odpadov a má vydané integrované povolenie na Spaľovňu odpadov – Termovalorizátor. So zmesovými komunálnymi odpadmi, objemnými odpadmi, šatstvom, BRKO z kuchyne a s drevom sa nakladá činnosťou R1.

S DSO a so stavebnými odpadmi sa nakladalo činnosťou D1 a R5. Odpady boli zneškodnené spol. KOSIT a.s. a odovzdané na zhodnotenie a využitie spol. ENVIRONCENTRUM, s.r.o. Košice a spol. TAMIX 1 s.r.o. Geča. Stavebný odpad obec aktuálne odovzdáva spoločnosti Kol'ajové a dopravné stavby, s.r.o. Košice, alebo spol. ODPAD A RECYKLÁCIA KOŠICE, s.r.o.

Obec má uzatvorenú zmluvu o zabezpečení systému združeného nakladania s odpadmi z obalov zo dňa 10.06.2016 s organizáciou zodpovednosti výrobcov pre financovanie funkčného systému nakladania s triedenými zložkami, so spol. NATUR-PACK, a.s. http://www.valaliky.sk/upload/doc/uradna_tabula/zmluvy2016/ZmluvaNaturPack.PDF. Spoločnosť je držiteľom autorizácie na výkon činnosti organizácie zodpovednosti výrobcov. S triedenými zložkami sa nakladá činnosťami R3 a R5.

V oblasti zhodnocovania odpadov triedených zložiek komunálneho odpadu, konkrétne elektroodpadu obec má spoluprácu so spoločnosťou H*EKO spol. s r.o., Košice, ktorá je držiteľom autorizácie na spracovanie elektroodpadu. Elektroodpad sa zhodnocuje činnosťou R12 a R1 v prevádzke Šarišské Michalovce. Obec spolupracuje pri zbere elektroodpadov aj so spol. KOSIT a.s., ktorej dcérska spoločnosť KOSIT EAST, s.r.o., je držiteľom autorizácie na spracovanie elektroodpadu činnosťou R12 a R13 v prevádzke Jarmočná č. 2, Košice. Prevádzka bola odkúpená od spol. AVE SK Odpadové hospodárstvo, s.r.o., s ktorou obec spolupracovala v roku 2015.

Obec ďalej spolupracuje so organizáciou zodpovednosti výrobcu ASEKOL SK, s.r.o. Bratislava v oblasti zberu použitých batérií a akumulátorov. Spoločnosť je držiteľom autorizácie na výkon činnosti organizácie zodpovednosti výrobcov. Od roku 2018 obec má podpísanú spoluprácu s organizáciou zodpovednosti výrobcov pre pneumatiky, so spol. ELTMA s r.o., Bratislava, vo veci financovania zberu opotrebovaných pneumatík.

Zber triedených zložiek z IBV sa realizuje do farebných zberných nádob - vriec o objeme 120 l. Vrecia sú opakovane použiteľné. V prípade ich poškodenia, zberová spoločnosť KOSIT, a.s. zabezpečuje okamžitú výmenu z vozidla. Obec zvolila pri bytových domoch, obecnom úrade a pri základnej škole iný systém zberu triedených zložiek a to do zberných nádob o objeme 1100 l. Periodicita triedeného zberu je spravidla 1x za mesiac pre každú komoditu.

V obci funguje terénna sociálna práca, kde občania môžu doniesť obnosené ale zachované šatstvo, ktoré je následne distribuované sociálne slabším skupinám občanov. Ide o formu predchádzania vzniku odpadu. Len s nevyužitelným šatstvom sa nakladá ďalej ako s odpadom, ktorý je odovzdaný na energetické zhodnotenie spol. KOSIT a.s.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom (ďalej BRKO) z domácností (z kuchýň) obec nezabezpečuje, nakoľko si uplatnila výnimku v zmysle § 81 ods. 21 písm. a) a b) zákona o odpadoch. Zhodnotenie zmesového komunálneho odpadu, ktorého súčasťou je aj BRKO z kuchýň je energeticky zhodnotený činnosťou R1 v Spaľovni odpadov – Termovalorizátor a zároveň min. 50 % obyvateľstva kompostuje svoj vlastný BRKO, čo obec má potvrdené prostredníctvom čestných vyhlásení občanov. Obyvatelia v rodinných domoch využívajú formu domáceho kompostovania ako obmedzovanie vzniku odpadov. BRKO zo záhrad IBV a z verejnej zelene obec odovzdáva od 07/2018 na kompostovanie činnosťou R3 do kompostárne Bernátovce. Do toho času bolo BRKO energeticky zhodnocované činnosťou R1 v Spaľovni odpadov – Termovalorizátor, Košice.

Nakladanie s objemnými odpadmi a s drevom bez obsahu nebezpečných látok a s jedlými olejmi a tukmi je zabezpečené rovnako ako so zmesovým komunálnym odpadom, a to prostredníctvom spol. KOSIT a.s. Obec nemá zriadený Zberný dvor.

Z oddelene vytriedenými odpadmi z domácností s obsahom škodlivín, ktoré vznikajú na území obce Valaliky, najmä s elektroodpadmi z domácností, z použitými batériami a akumulátormi je nakladané cez oprávnené spoločnosti – H*EKO s.r.o., ASEKOL SK s.r.o. a KOSIT a.s. (KOSIT EAST s.r.o.). V interiéri obecného úradu je umiestnený zberný box na veľmi malý elektroodpad s vonkajším rozmerom max. do 25 cm a batérie (monočlánky, tužkové a gombíkové) a zberný box na použité tonery a cartridge. V prípade naplnenia boxov sa realizuje objednávka na ich vyprázdnenie a vývoz odpadu oprávnenou spoločnosťou.

V obci je zavedený pre občanov triedený zber odpadov formou 120 l vriec na povinné zložky – PLASTY, VKM, KOVY a PAPIER a SKLO s doplnením zberu formou 1100 l zberných nádob (ZN) v určených lokalitách. Z tzv. povinného zberu sa triedia - PAPIER a LEPENKA (modrou farbou označená ZN), PLASTY, VKM, KOVY (žltá), SKLO (zelená). Pre povinný zber BRKO, tzv. odpadov z kuchýň z domácností (okrem vznikajúcich prevádzkovateľom kuchýň a reštaurácií) má obec uplatnenú výnimku podľa § 81 ods. 21 zákona o odpadoch. Povinný zber BRKO, tzv. odpadov zo zelene z pozemkov fyzických osôb si občania prednostne zabezpečujú formou domáceho kompostovania. V súlade s § 81 ods. 21 písm. a) a b) zákona o odpadoch obec nezaviedla a nezabezpečuje triedený zber kuchynského odpadu z domácností, nakoľko obec zabezpečuje energetické zhodnotenie zmesového komunálneho odpadu, súčasťou ktorého sú aj tieto odpady a zároveň obyvatelia v rámci domáceho kompostovania viac ako v 50 % domácností kompostujú. Zber objemných odpadov je zabezpečený formou VKK, ktoré sú rozmiestňované 2 x do roka (jar a jeseň) na vopred určené miesta v obci. Zber drobného stavebného odpadu sa uskutočňuje do VKK umiestnených na určenom mieste v obci.

Obec určila v nariadení o odpadoch množstvový zber DSO. Občan po prevážení DSO zaplatí miestny poplatok za drobný stavebný odpad podľa určenej sadzby.

Zber oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín sa uskutočňuje 2 x do roka (jar a jeseň) do určeného VKK.

Obr. č. 3 – Typy zberných nádob na zmesový komunálny odpad a triedené zložky

2. CHARAKTERISTIKA AKTUÁLNEHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Aktuálny stav odpadového hospodárstva sa pre nevyhnutnosť uvádzania údajov z predchádzajúceho obdobia platnosti POH SR a POH Košického kraja týka rokov 2011 – 2015.

Obec Valaliky každoročne k termínu 31.januára, resp. k 28. februára (účinné od 01.01.2017, za údaje za rok 2016) spracováva z podkladov fakturácie a údajov od zberových spoločností pre vedenie evidencie pre Štatistický úrad SR (ďalej len ŠÚ) štatistické hlásenie výkazu ŽP 6-01, tzv. Ročný výkaz o komunálnom odpade z obce, ktorého súčasťou je Modul 265 – Komunálne a drobné stavebné odpady, Modul 528 – Ochrana životného prostredia – finančné ukazovatele za obec a písomný súhlas s poskytnutím údajov z modulu 265 pre Ministerstvo životného prostredia SR, ktoré ho uloží do databázy Regionálneho systému o odpadoch (RISO). Údaje slúžia pre ich sprístupnenie v rámci spracovaných štatistík.

2.1 Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v obci v predchádzajúcom období v rokoch 2011 – 2015

V súlade s § 2 ods. 3 a § 3 ods. 3 vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti, v znení n.p. (ďalej len evidenčná vyhláška) obec archivuje evidenciu po dobu 5 rokov. Na základe uvedeného nie je možné vyhodnotiť roky 2011 až 2012.

V tabuľke č. 1 uvádzame sumár komunálnych odpadov, vytriedených odpadov s obsahom škodlivín, objemných odpadov a triedených zložiek, s ktorými sa nakladalo rôznymi činnosťami podľa Pr. č. 1 a 2 k zákonu o odpadoch, vrátane R13 a D15, za roky 2013 a 2015.

Tab. č. 1 - Prehľad nakladania s odpadmi za roky 2013-2015, podľa kategórii odpadov (O,N)

Hodnotené obdobie	Kategória a odpadov	Celkové množstvo odpadov	Zhodnotený odpad			Zneškodnený odpad		
			v t	v % k množstvu podľa kategórie*	v % k celk. množstvu **	v t	v % k množstvu podľa kategórie*	v % k celk. množstvu **
2013	spolu	1238,67	999,67		80,71	239,00		19,29
	ostatný	1235,92	997,74	80,73		238,18	19,27	
	nebezp.	2,75	1,93	70,18		0,82	29,82	
2014	spolu	1650,97	1068,39		64,71	582,58		35,29
	ostatný	1648,75	1068,39	64,80		580,37	35,20	
	nebezp.	2,22	0	0		2,22	100	
2015	spolu	1445,04	1131,14		78,28	308,06		21,32
	ostatný	1442,11	1128,23	78,23		308,04	21,36	
	nebezp.	2,93	2,91	99,32		0,02	0,68	

Poznámka:

*100/ 1442,11 x 1128,23 = 78,23

*100/ 1442,11 x 308,04 = 21,36

**100/ 1445,04 x 1131,14 = 78,28

**100/ 1445,04 x 308,06 = 21,23

*100/ 2,93 x 2,91 = 99,32

*100/2,93 x 0,02 = 0,68

Údaje o nakladaní s odpadmi vychádzajú z údajov a podkladov zberových spoločností pre vedenie evidencie obce, pre vypracovanie štatistického hlásenia a z konzultácií. Do zhodnotenia sú zarátané aj činnosti R13 a do zneškodnenia činnosti D15. Množstvá a % sú zaokrúhlené smerom nahor na 2 desatinné miesta.

V tabuľke č. 2 a 3 uvádzame - druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v obci v období rokov 2013 až 2015 s osobitným rozlíšením na zmesový komunálny odpad, na triedené zložky, odpady s obsahom škodlivín, objemné odpady a osobitne pre činnosť zhodnocovania a zneškodňovania. Odpady sú zaradené v súlade s vtedy platnou vyhláškou MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení n.p. a podľa činností zhodnocovania a zneškodňovania.

Nakladanie s komunálnym odpadom:

Obec Valaliky v súlade s § 81 ods. 1 zákona o odpadoch zodpovedá za nakladanie s KOaDSO, ktoré vznikajú na území obce. Na nakladanie s komunálnymi odpadmi sa používajú vrecia, zberné nádoby, kontajnery a kompostéry.

Obec zodpovedá za nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom, s drobnými stavebnými odpadmi, s biologicky rozložiteľnými komunálnymi odpadmi, vr. odpadu zo domácnosti - z kuchýň, zo zelene a jedlými olejmi a tukmi, s objemnými odpadmi a odpadmi s obsahom škodlivín, s elektroodpadmi z domácností, z batériami a akumulátormi z komunálneho odpadu a šatstvom.

Vytriedené a vhodné textilie a šatstvo obec odovzdávala v rokoch 2013 - 2015 v rámci sociálnej práce, sociálne slabším skupinám občanov. Ide o formu predchádzania vzniku odpadu. Obec v nej pokračuje naďalej.

Za financovanie, prevádzkovanie a udržiavanie funkčného systému združeného nakladania s vyhradeným prúdom odpadu triedených zložiek zodpovedá zmluvná organizácia zodpovednosti výrobcov. Obec má uzatvorenú zmluvu s organizáciou zodpovednosti výrobcov, vr. dodatku č. 1 so spol. **NATUR-PACK, a.s.** Zmluvná spoločnosť **KOSIT, a.s.** zabezpečuje v súlade so zmluvou o dielo, vr. dodatkov plynulé odoberanie vytriedených odpadov (papier, sklo, plasty, VKM, kovy), ktoré vznikli na území obce. Obe zmluvy sú platné.

Zmluvná **spol. KOSIT a.s.** zabezpečuje pre obec Valaliky nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom, z objemným odpadom, nevhodným šatstvom, iným BRKO nevhodným na kompostovanie, BRKO z domácností z kuchýň, drevom v **Spaľovni odpadov – Termovalorizátor**. So stavebnými odpadmi, ktoré sú zneškodňované činnosťou D1 nakladala zmluvná spoločnosť **KOSIT a.s.** na jednej z vlastných skládok na ostatné odpady (OZÓN HANUŠOVCE, a.s., OZOR s.r.o., VEĽKÉ OZOROVCE, KOSIT JASOV s.r.o.) alebo na prekládkovú stanicu DUTEKO a.s. S drobnými stavebnými odpadmi nakladala aj spol. **ENVIRONCENTRUM s.r.o. a spol. TAMIX 1 s.r.o.**

Nebezpečné odpady, najmä odpady z elektrických a elektronických zariadení (ďalej OEEZ) sú odovzdávané zmluvnej spoločnosti **KOSIT a.s. prostredníctvom dcérskej spoločnosti KOSIT EAST s.r.o., ďalej spol. H*EKO s.r.o.** Odpady použitých batérií a akumulátorov sú odovzdávané spol. **ASEKOL SK s.r.o.**

Nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom:

Obec má k termínu 01.01.2018 nasledujúci stav zberných nádob na zmesový komunálny odpad :

- tzv. KUKA plastové/kovové nádoby o objeme 110/120 l pre domácností, fyzické osoby - podnikateľov a pre právnické osoby – 1553 ks
- plastové/kovové nádoby o objeme 1100 l pre fyzické osoby - podnikateľov a pre právnické osoby – 7 ks
- veľkokapacitný kontajner (VKK) pre bytový dom na Okružnej ul. – 1 ks
- veľkokapacitný kontajner (VKK) pri obecnom úrade – 1 ks

Periodicita vývozu zberných nádob na zmesový komunálny odpad je v intervale 1x za dva týždne.

Obec zabezpečuje nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom pre občanov, fyzické osoby – podnikateľov a právnické osoby. Zber, preprava a zneškodňovanie KOaDSO zabezpečuje pre obec zmluvná **spol. KOSIT a.s.**, ktorá je oprávnenou v zmysle Obchodného registra, zložka Sa, vložka č. 1169/V s podnikaním v oblasti nakladania s odpadmi aj s nebezpečnými odpadmi s účinnosťou od 14.11.2001.

Zber objemných odpadov :

Obec zabezpečuje v súlade s § 81 ods. 7 písm. g) zákona o odpadoch, povinnosť min. 2 x do roka zber a prepravu objemných odpadov, oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok a drobných stavebných odpadov. Obec v rámci sezónneho upratovania rozmiestňuje veľkokapacitné kontajnery (VKK) na tento účel. V obci je vyčlenených spolu 6 ks nových VKK o objeme 5 a 15 m³ a obec má k dispozícii ešte 5 ks pôvodných VKK.

Nezákonne umiestnený odpad :

Obec v nariadení o odpadoch o. i. **zakazuje** v kapitole 9, Všeobecné zákazy bod 9.1. písm. a) – „uložiť alebo ponechať komunálny odpad na inom mieste než na mieste na to určenom obcou“, písm. b) „uložiť do zberných nádob určených obcou na zber zmesového komunálneho odpadu iný ako zmesový komunálny odpad“, písm. c) uložiť do zberných nádob na triedený zber komunálneho odpadu iný druh odpadu, ako ten pre ktorý je určená zberná nádoba“. Obec je povinná zabezpečovať aj v súlade s § 15 ods. 14 písm. a) a ods. 18 zákona o odpadoch, odstraňovanie komunálneho odpadu uloženého v rozpore so zákonom.

Tab. č.2 : Prehľad komunálnych odpadov (bez triedeného zberu) v rokoch 2013 až 2015 vzhľadom na ďalší spôsob nakladania = zhodnocovanie

			Rok 2013				Rok 2014				Rok 2015			
2.1.1 Kód odpadu	2.1.2 Názov odpadu	2.1.3 Kat. odp.	2.1.4.1 Odpad spolu	2.1.5.1 Odpad zhodnocovaný v t			2.1.4.2 Odpad spolu	2.1.5.2 Odpad zhodnocovaný v t			2.1.4.3 Odpad spolu	2.1.5.3 Odpad zhodnocovaný v t		
				Mate- riálo- vo	Energe- tický	Inak *		Mate- riálo- vo	Energe- tický	Inak *		Mate- riálo- vo	Energe- tický	Inak *
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	605,31	0	605,31	0	647,18	0	647,18	0	654,60	0	654,60	0
20 03 07	objemný odpad	O	241,74	0	241,74	0	233,5	0	233,5	0	288,08	0	288,08	0
17 99 00**	drobný stavebný odpad	O	16,6	0	0	0	564,12	0	0	0	308,04	0	0	0
SPOLU			863,65	0	847,05	0	1444,8	0	880,68	0	1250,72	0	942,68	0

Poznámka:

*Inak – podľa Prílohy č. 1 zákona o odpadoch

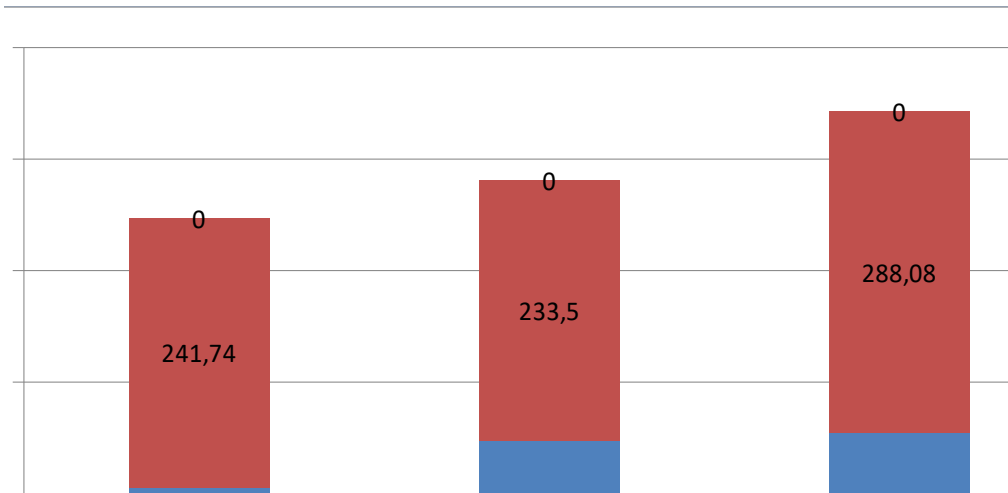
** podľa pokynov ŠÚ sú DSO zaradené pod číslo 17 99 00 (sumár odpadov kat. č. napr. 17 01 01 – betón, 17 01 07 - zmesi betónu, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06, 17 05 04 – zemina a kamenivo, 17 05 06 - výkopová zemina iná ako v 17 05 05, 17 09 04 - zmiešané odpady zo stavieb a demolácií)

Tab. č.3 : Prehľad komunálnych odpadov (bez triedeného zberu) v rokoch 2013 až 2015 vzhľadom na ďalší spôsob nakladania = zneškodnenie

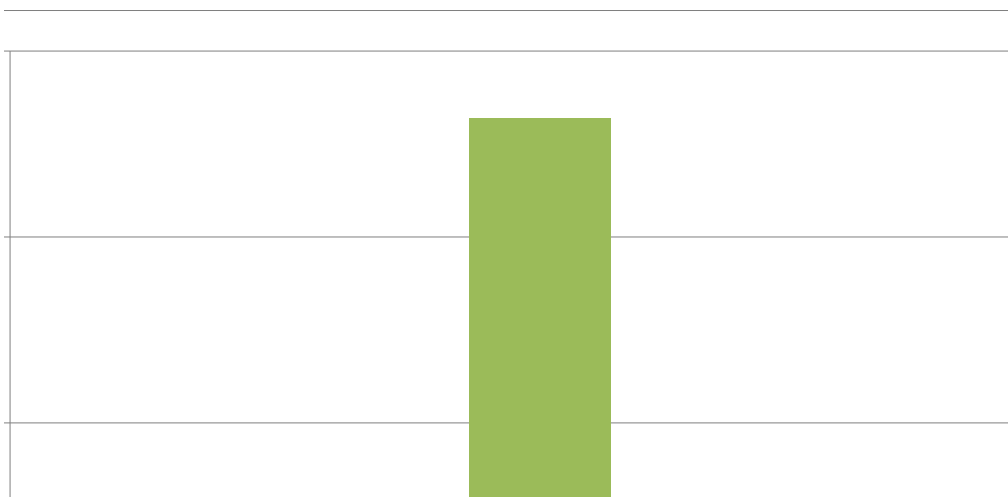
			Rok 2013				Rok 2014				Rok 2015			
2.1.1 Kód odpadu	2.1.2 Názov odpadu	2.1.3 Kat. odp.	2.1.4.1 Odpad spolu	2.1.6.1 Odpad zneškodňovaný v t			2.1.4.2 Odpad spolu	2.1.6.2 Odpad zneškodňovaný v t			2.1.4.3 Odpad spolu	2.1.6.3 Odpad zneškodňovaný v t		
				Spa- fo- vaním	Sklád- kova- ním	Inak *		Spa- fo- vaním	Sklád- kova- ním	Inak *		Spa- fo- vaním	Sklád- kova- ním	Inak *
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	605,31	0	0	0	647,18	0	0	0	654,60	0	0	0
20 03 04	objemný odpad	O	241,74	0	0	0	233,5	0	0	0	288,08	0	0	0
17 99 00*	drobný stavebný odpad	O	16,6	0	16,6	0	564,12	0	564,12	0	308,04	0	308,04	0
SPOLU			863,65	0	16,6	0	1444,8	0	564,12	0	1250,72	0	308,04	0

Poznámka:

*Inak – podľa Prílohy č. 2 zákona o odpadoch

Obr. č. 4 - Podiel zhodnotených komunálnych odpadov, bez triedených zložiek vzhľadom na tab. 2, 3

Obr. č. 5 - Podiel zneškodnených komunálnych odpadov, bez triedených zložiek vzhľadom na tab. 2, 3

2.2. Triedený zber komunálnych odpadov vzniknutých v obci v predchádzajúcom období v rokoch 2011 – 2015

V súlade s § 2 ods. 3 a § 3 ods. 3 evidenčnej vyhlášky obec archivuje evidenciu po dobu 5 rokov. Na základe uvedeného nie je možné vyhodnotiť roky 2011 až 2012.

V Slovenskej republike platila od 01.01.2010 povinnosť pre obce zaviesť triedený zber pre 4 povinné zložky komunálnych odpadov a to papier, plasty, sklo a kovy. Od 01.01.2013 bola táto povinnosť rozšírená aj na BRKO okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne. Od 01.01.2016 je povinnosťou obce zabezpečiť aj triedený zber jedlých olejov a tukov z domácností. Od 01.05.2017 sú ďalšou povinnou zložkou, ktorú je obec povinná triediť – viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky.

V obci Valaliky je zabezpečený **triedený zber** nasledujúcich zložiek :

- papier,
- plasty,
- sklo,
- kovy,
- viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky (tzv. nápojový kartón)

Tab. č.4: Počet verejne prístupných nádob pre triedený zber k 31.12.2018

		Farba nádoby	ks	Objem v l	Počet manipulácií	
POVINNÝ ZBER	Papier	modrá	952	120 vrece	1 x mesačne	
			5	1100 ZN		
	Plasty, VKM (nápojový kartón), kovy	žltá s nálepkami na VKM (oranžová) a kovy (červená)	1650	120 vrece	1 x mesačne	
			7	1100 ZN		
	Sklo	zelená	952	120 vrece	1 x mesačne	
			6	1100 ZN		
	Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	Odpad zo zelene	-	-	-	domáce kompostovanie
			-	11**	VKK	podľa požiadaviek
		Kuchynský odpad z domácností	-	0	***	v rámci zberu ZKO 1 x za 2 týždne
		Jedlé tuky a oleje		0		domáce kompostovanie v rámci zberu ZKO 1 x za 2 týždne
Zmesový komunálny odpad	sivá/čierna	1553*	110/120 ZN	1 x za 2 týždne		
		7	1100 ZN			
Objemný odpad	-	11**	5000 – 15 000 (VKK)	podľa požiadaviek, min. 2 x ročne		
ZBERNEPOVIN-NÝ	Textil		-	kontajnery na šatstvo, vrecia	podľa požiadaviek	

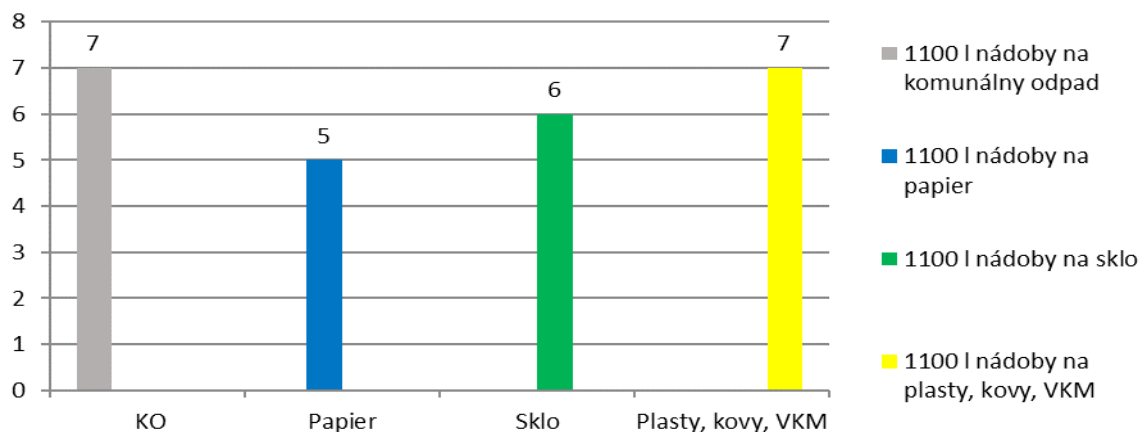
Poznámka :

*počet domácností, ktoré majú pridelené ZN na ZKO a triedia aj TZ do vriec

**celkový počet VKK = 11 ks

*** na BRKO – kuchynský odpad z domácností uplatnená výnimka podľa § 81 ods. 21 písm.

a) a b) zákona o odpadoch

Obr. č. 6 - počet nádob o objeme 1100 l na KO a triedené zložky v obci Valaliky

Pre triedený zber v IBV domácnostiach sú určené vrecia o objeme 120 l, farebne odlišené podľa zbieranej komodity. Zber komodity PLAST sa realizuje kombinovaným spôsobom spolu s komoditou KOVY a VKM. V určených a vybraných lokalitách napr. pri základnej škole, obecnom úrade a bytovom dome sú umiestnené zberné nádoby na triedené zložky o objeme 1100 l s farebným rozlíšením.

Vytriedené zložky z komunálneho odpadu, najmä papier a lepenka, sklo, plasty, kovy a VKM sú odovzdávané spol. **KOSIT, a.s.**

Občania majú k dispozícii v obci aj VKK na umiestnenie ďalších druhov odpadov, ktoré svojim charakterom, alebo tvarom nie je možné umiestniť do ZN na komunálny odpad a na vytriedené zložky. VKK sú využívané najmä na objemný odpad, BRKO a drevo.

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad :

Na zber **odpadov zo zelene**, ako časti BRKO sa uprednostňuje domáce kompostovanie. Pri nakladaní s odpadmi zo zelene majú občania možnosť prednostného kompostovania v domácich kompostárňach. Obec odpady zo zelene z údržby pozemkov vo vlastníctve obce zabezpečuje tiež formou VKK.

Za biologicky rozložiteľný **kuchynský odpad**, vrátane **jedlých olejov a tukov**, ktorý pochádza od fyzických osôb z domácností zodpovedá obec. Za odpad pochádzajúci z prevádzkovania zariadenia spoločného stravovania, (napr. kuchyne, reštaurácie, školské kuchyne, stravovacie zariadenia domovov sociálnych služieb, stravovacie prevádzky zdravotníckych zariadení a pod) zodpovedá fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba (ďalej len prevádzkovateľ kuchyne).

Obec nezaviedla a nezabezpečuje triedený zber BRKO od fyzických osôb z domácností od občanov, v súlade s § 81 ods. 21 písm. a) a b) zákona o odpadoch. Obec zabezpečuje energetické zhodnotenie zmesových komunálnych odpadov, ktorých súčasťou sú aj BRKO z domácností (z kuchýň). ZKO je zhodnocovaný činnosťou R1 v Spalovni odpadov Košice – Termovalorizátor /písm. a)/. Zároveň obec preukazuje, že min. 50 % obyvateľov obce kompostuje vlastný kuchynský odpad, formou čestného prehlásenia /písm. b)/. Podmienky domáceho kompostovania sú určené aj v § 13 Nakladanie s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom v nariadení o odpadoch.

Nakladanie s elektroodpadmi z domácností :

Obyvatelia obce majú možnosť zberu OEEZ prostredníctvom obchodných reťazcov pri kúpe nového spotrebiča a odovzdaní starého spotrebiča na výmennej báze typovo zhodného výrobku (kus za kus) a zároveň majú možnosť odovzdania elektroodpadov z domácností aj pri zbere min. 2 x ročne, ktorý zabezpečuje obec. Obec zabezpečuje v rámci Obecného úradu zber veľmi malého elektroodpadu do určených zberných nádob.

V rámci nakladania s komunálnymi odpadmi pre OEEZ obec spolupracuje so spol. KOSIT a.s., Košice (KOSIT EAST s.r.o. Košice) a H*EKO s.r.o., Košice.

Zber batérií a akumulátorov :

Obec zabezpečuje v rámci zberu oddelene vytriedených odpadov s obsahom škodlivín zber batérií a akumulátorov a to 2 x ročne podľa § 81 ods. 7 písm. g) zákona o odpadoch, ak takáto požiadavka je od občanov. Obec zabezpečuje v rámci Obecného úradu zber batérií (monočlánky, tužkové a gombíkové) do určených boxov. Zber zabezpečuje spol. ASEKOL SK s.r.o. Bratislava.

Obr. č. 7 – Typy zberných nádob na veľmi malé elektrozariadenia a použité batérie

Zber oddelene vytriedených odpadov s obsahom škodlivín:

Obec zabezpečuje v súlade s § 81ods. 7 písm. g) zákona o odpadoch, povinnosť min. 2 x do roka zber a prepravu objemných odpadov, oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok a drobných stavebných odpadov. Obec v rámci sezónneho upratovania rozmiestňuje VKK na tento účel. V obci je vyčlenený 1 ks z 11 ks VKK, ktoré rozmiestňuje podľa potreby. Obec zabezpečuje v rámci Obecného úradu zber použitých tonerov a cartrigov do zberných boxov.

Obr. č. 8 – Spôsob zberu oddelene vytriedených zložiek s obsahom škodlivín

Odstraňovanie starých vozidiel :

Obci nevznikla do t.č. požiadavka na nakladanie so starými vozidlami v zmysle § 67 ods. 3 písm. a) a b), kedy je povinný odstrániť na určené parkovisko staré vozidlo buď správca cesty (vr. verejného priestranstva) alebo obec z nehnuteľnosti (so súhlasom vlastníka). Obec nemá uzatvorenú zmluvu so spoločnosťou prevádzkujúcou určené parkovisko, resp. samotnú činnosť spracovania SV.

Tab. č.5 : Prehľad o zložkách komunálnych odpadov, pre ktoré je zavedený triedený zber, v rokoch 2013, 2014 a 2015

2013		K a t.	2.2.2 Kód odpadu	2.2.4 Odpad spolu	2.2.5 Odpad zhodnotený v t			2.2.6 Odpad zneškodnený v t		
2.2.1	2.2.3 Názov odpadu				Materiálovo R2-R12	Energeticky R1	Inak R13	Spaľovaním D10	Skládkovaním D1	Inak D15
TRIE- DENÝ	papier a lepenka	O	20 01 01	10,3	10,3					
	sklo	O	20 01 02	41,64	41,64					
	plasty	O	20 01 39	13,58	13,58					
ZBER min. 2 x ROKA	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhlíkovodíky (chladničky)	N	20 01 23	0,659			0,659			
	oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	N	20 01 26	0,07						0,07
	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	N	20 01 27	0,49						0,49
	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezp. časti	N	20 01 35	1,268			1,268			
PODĽA POTREBY	opotrebované pneumatiky	O	16 01 03	2,56						2,56
	jedlé oleje a tuky	O	20 01 25	0,09			0,09			
	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O	20 01 38	22,42		22,42				
	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	20 02 03	5,38		5,38				

Poznámka : Obec nakladala v roku 2013 aj s odpadmi zo sk. 15 zaradenými pod kat. č. 15 01 01, 15 01 02, 15 01 06, 15 01 07, 15 01 10 a opotrebovanými pneumatikami zo sk. 16 pod kat. č. 16 01 03 a zo stavebnými odpadmi zo sk. 17 pod kat.č. 17 01 01, 17 01 02, 17 01 07. V roku 2013 neplatila rozšírená zodpovednosť výrobcov pre odpady z obalov a neobalových výrobkov a pre použité pneumatiky (účinnosť až zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; k 01.07.2016). Zaradenie drobných stavebných odpadov pod kat. č. 20 03 08 bolo až vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (účinnosť k 01.01.2016).

2014		K a t	2.2.2 Kód odpadu	2.2.4 Odpad spolu	2.2.5 Odpad zhodnocovaný			2.2.6 Odpad zneškodňovaný		
2.2.1	2.2.3 Názov odpadu				Materiálovo R2-R12	Energeticky R1	Inak R13	Spaľovaním D10	Skládkovaním D1	Inak
TRIE-DENÝ ZBER	papier a lepenka	O	20 01 01	2,20	2,20					
	sklo	O	20 01 02	35,6	35,6					
	plasty	O	20 01 39	10,22	10,22					
ZBER min. 2 x DO ROKA	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N	20 01 21	0,001						0,001
	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	N	20 01 27	0,54						0,54
	vyradené zariadenia obsahujúce chlórované uhľovodíky (chladničky)	N	20 01 23	0,81						0,81
	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N	20 01 33	0,08						0,08
	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezp. časti	N	20 01 35	0,705						0,705
	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	20 01 36	5,622						5,62
PODĽA POTREBY	opotrebované pneumatiky	O	16 01 03	4,34			4,34			
	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O	20 01 38	53,94		53,94				
	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	20 02 03	10,62						10,62

Poznámka : Obec nakladala aj v roku 2014 s odpadmi zo sk. 15 zaradenými pod kat. č. 15 01 01, 15 01 02, 15 01 07, 15 01 10 a opotrebovanými pneumatikami zo sk. 16 pod kat č. 16 01 03 a zo stavebnými odpadmi zo sk. 17 pod kat.č. 17 01 01, 17 01 02, 17 01 07, 17 05 06. V roku 2014 neplatila rozšírená zodpovednosť výrobcov pre odpady z obalov a neobalových výrobkov a pre použité pneumatiky (účinnosť až zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; k 01.07.2016). Zaradenie drobných stavebných odpadov pod kat. č. 20 03 08 bolo až vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (účinnosť k 01.01.2016).

2015		K a t	2.2.2 Kód odpadu	2.2.4 Odpad spolu	2.2.5 Odpad zhodnocovaný			2.2.6 Odpad zneškodňovaný		
2.2.1	2.2.3 Názov odpadu				Materiálovo R2-R12	Energeticky R1	Inak R13	Spaľovaním D10	Skládkovaním D1	Inak
TRIE-DENÝ ZBER	papier a lepenka	O	20 01 01	63,11	63,11					
	sklo	O	20 01 02	48,90	48,90					
	plasty	O	20 01 39	24,51	24,51					
ZBER min. 2 x DO ROKA	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	N	20 01 27	0,72	0,72					
	vyradené zariadenia obsahujúce chlórované uhl'ovodíky (chladničky)	N	20 01 23	0,65	0,65					
	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N	20 01 33	0,02						0,02
	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezp. časti	N	20 01 35	1,32	1,32					
	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	20 01 36	5,79	5,79					
DSO	drobný stavebný odpad	O	17 99 00	308,04					308,04	
	opotrebované pneumatiky	O	16 01 03	5,84			5,84			
	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O	20 01 38	41,46		41,46				

PODĽA POTREBY	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	20 02 03	1,78	1,78				

Poznámka : Obec nakladala aj v roku 2015 s odpadmi zo sk. 15 zaradenými pod kat. č. 15 01 10 a opotrebovanými pneumatikami zo sk. 16 pod kat. č. 16 01 03 a zo stavebnými odpadmi zo sk. 17, ktoré boli v štatistickom formulári ŽP 6-01 zaradené podľa pokynov ŠÚ pod č. 17 99 00 (išlo o napr. kat. č. 17 01 01, 17 01 02, 17 01 07, 17 05 06). V roku 2015 neplatila rozšírená zodpovednosť výrobcov pre odpady z obalov a neobalových výrobkov a pre použité pneumatiky (účinnosť až zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; k 01.07.2016). Zaradenie drobných stavebných odpadov pod kat. č. 20 03 08 bolo až vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (účinnosť k 01.01.2016).

Tab. č.6 : Prehľad triedených zložiek komunálnych odpadov v rokoch 2013 až 2015 vzhľadom na ďalší spôsob nakladania = zhodnocovanie

			Rok 2013				Rok 2014				Rok 2015			
2.2.1 Kód odpadu	2.2.2 Názov odpadu	2.2.3 Kat. odp.	2.2.4.1 Odpad spolu	2.2.5.1 Odpad zhodnocovaný v t			2.2.4.2 Odpad spolu	2.2.5.2 Odpad zhodnocovaný v t			2.2.4.3 Odpad spolu	2.2.5.3 Odpad zhodnocovaný v t		
				Mater. R2 – R12	Energ. R1	Inak* R13		Mater. R2 – R12	Energ. R1	Inak* R13		Mater. R2 – R12	Energ. R1	Inak* R13
20 01 01	papier a lepenka	O	10,30	10,30	0	0	2,20	2,20	0	0	63,11	63,11	0	0
20 01 02	sklo	O	41,64	41,64	0	0	35,60	35,60	0		48,90	48,90	0	0
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórované uhl'ovodíky	N	0,659	0	0	0,659	0	0	0	0	0,65	0,65	0	0
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O	0,09	0	0	0,09	0	0	0	0	0	0	0	0
20 01 27	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	N	0	0	0	0	0	0	0	0	0,72	0,72	0	0
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné látky	N	1,268	0	0	1,268	0	0	0	0	1,32	1,32	0	0

			Rok 2013				Rok 2014				Rok 2015			
2.2.1 Kód odpadu	2.2.2 Názov odpadu	2.2.3 Kat. odp.	2.2.4.1 Odpad spolu	2.2.5.1 Odpad zhodnocovaný v t			2.2.4.2 Odpad spolu	2.2.5.2 Odpad zhodnocovaný v t			2.2.4.3 Odpad spolu	2.2.5.3 Odpad zhodnocovaný v t		
				Mater. R2 – R12	Energ. R1	Inak* R13		Mater. R2 – R12	Energ. R1	Inak* R13		Mater. R2 – R12	Energ. R1	Inak* R13
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	0	0	0	0	0	0	0	0	5,79	5,79	0	0
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O	22,42	0	22,42	0	53,94	0	53,94	0	41,46	0	41,46	0
20 01 39	plasty	O	13,58	13,58	0	0	10,22	10,22	0	0	24,51	24,51	0	0
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	5,38	0	5,38	0	0	0	53,94	0	1,78	1,78	0	0
16 01 03	opotrebované pneumatiky	O	2,562	0	0	2,56	4,34	0	0	4,34	5,84	0	0	5,84
SPOLU			97,9	65,52	27,8	4,579	106,3	48,02	53,94	4,34	194,1	146,78	41,46	5,84

Poznámka:

*Inak – podľa Prílohy č. 1 zákona o odpadoch

Tab. č.7 : Prehľad triedených zložiek komunálnych odpadov v rokoch 2013 až 2015 vzhľadom na ďalší spôsob nakladania = zneškodňovanie

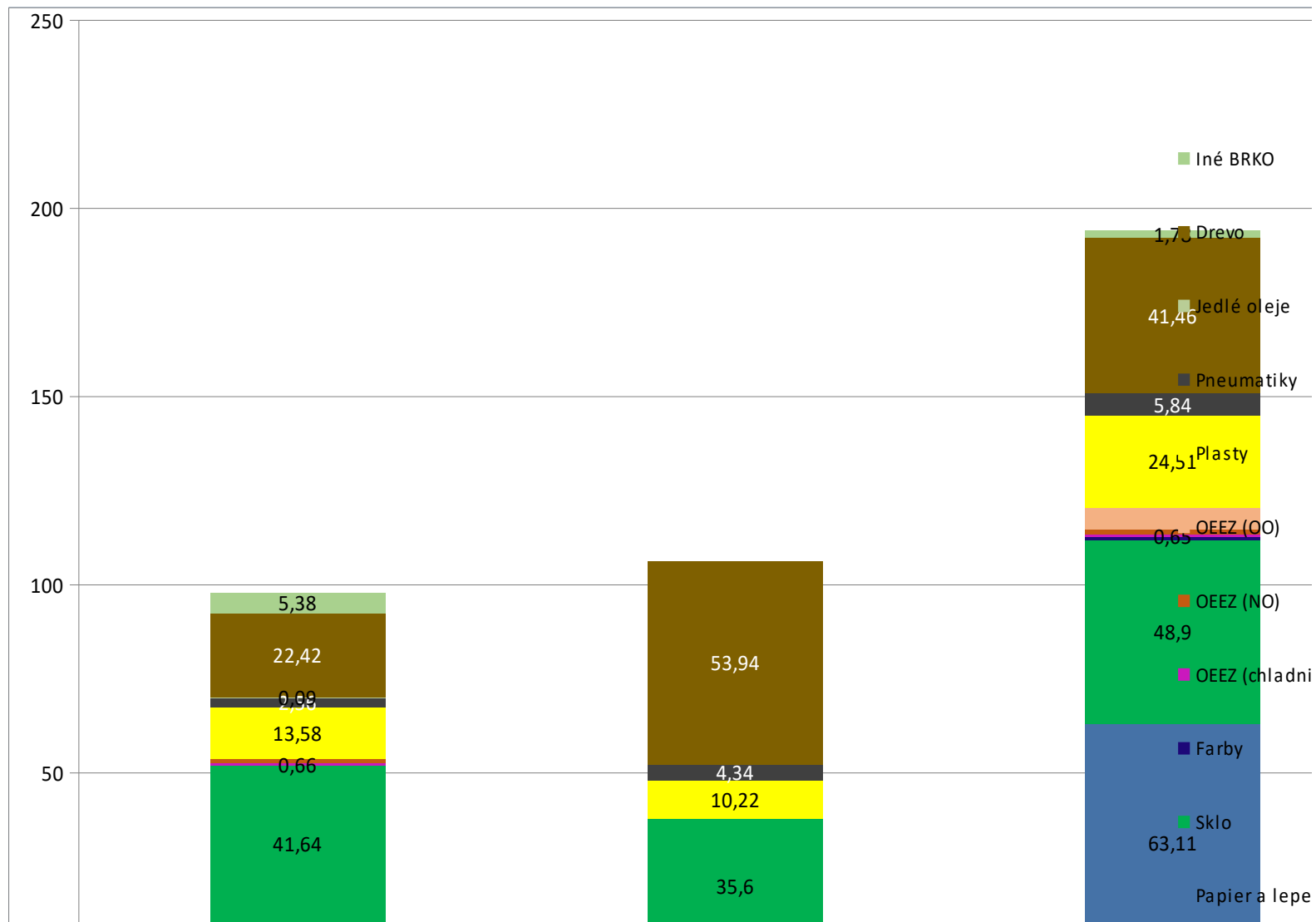
			Rok 2013				Rok 2014				Rok 2015			
2.2.1 Kód odpadu	2.2.2 Názov odpadu	2.2.3 Kat. odp.	2.2.4.1 Odpad spolu	2.2.6.1 Odpad zneškodňovaný v t			2.2.4.2 Odpad spolu	2.2.6.2 Odpad zneškodňovaný v t			2.2.4.3 Odpad spolu	2.2.6.3 Odpad zneškodňovaný v t		
				Spa- fo- vaním	Sklád- kova- ním	Inak*		Spa- fo- vaním	Sklád- kova- ním	Inak*		Spa- fo- vaním	Sklád- kova- ním	Inak*
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N	0	0	0	0	0,001	0	0	0,001	0	0	0	0
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórované uhľovodíky	N	0	0	0	0	0,81	0	0	0,81	0	0	0	0

Program odpadového hospodárstva obce Valaliky na roky 2016 - 2020

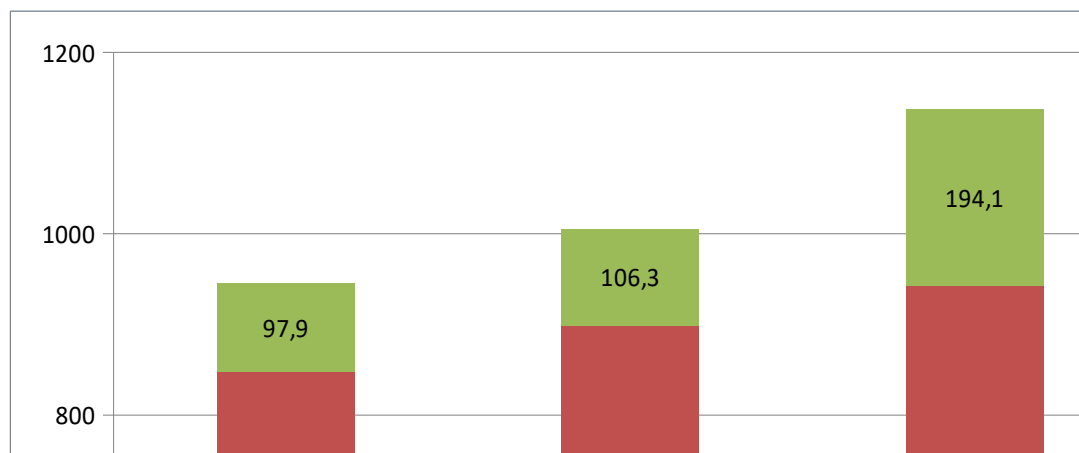
			Rok 2013				Rok 2014				Rok 2015			
2.2.1 Kód odpadu	2.2.2 Názov odpadu	2.2.3 Kat. odp.	2.2.4.1 Odpad spolu	2.2.6.1 Odpad zneškodňovaný v t			2.2.4.2 Odpad spolu	2.2.6.2 Odpad zneškodňovaný v t			2.2.4.3 Odpad spolu	2.2.6.3 Odpad zneškodňovaný v t		
				Spa- Po- vaním	Sklád- kova- ním	Inak*		Spa- Po- vaním	Sklád- kova- ním	Inak*		Spa- Po- vaním	Sklád- kova- ním	Inak*
20 01 26	oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	N	0,07	0	0	0,07	0	0	0	0	0	0	0	0
20 01 27	farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	N	0,49	0	0	0,49	0,54	0	0	0,54	0	0	0	0
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N	0	0	0	0	0,08	0	0	0,08	0,02	0	0	0,02
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné látky	N	0	0	0	0	0,705	0	0	0,705	0	0	0	0
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	0	0	0	0	5,62	0	0	5,62	0	0	0	0
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O	0	0	0	0	10,62	0	0	10,62	0	0	0	0
SPOLU			0,56	0	0	0,56	18,38	0	0	18,38	0,02	0	0	0,02

Poznámka:

*Inak – podľa Prílohy č. 2 zákona o odpadoch

Obr. č. 9 - Podiel zhodnotených triedených zložiek vzhľadom na tab. 5 a 6

Obr. č. 10 - Podiel zneškodnených a zhodnotených triedených zložiek a zmesového komunálneho odpadu, vr. objemného odpadu vzhľadom na tab. 3,5,6,7

2.3 Predpokladané množstvo vzniku komunálnych odpadov a drobného stavebného odpadu vo východiskovom roku programu 2016 a v cieľovom roku programu 2020

Za východiskový rok sa vyhodnocuje rok 2016 a za cieľový sa určuje rok 2020. Údaje sú uvedené v tabuľke č. 6.

Členenie je rozdelené do tabuľky podľa názvov jednotlivých prúdov a ich zloženia a vychádza z § 3 ods. 1 písm. a) vykonávacej vyhlášky s doplnením jednotlivých druhov odpadov z obalov a neobalových výrobkov do ďalších samostatných riadkov.

Skladba prúdov (2.3.1 – kód odpadu, 2.3.2 – názov odpadu, 2.3.3 – kategória odpadu) je nasledovná, podľa zaradenia odpadov vo vyhláške MŽP č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení n.p. (ďalej len Katalóg odpadov) :

1. použité batérie a akumulátory

- **20 01 33** N batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02 alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie
- **20 01 34** O batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33

2. odpadové oleje

- **20 01 26** N oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25

3. opotrebované pneumatiky

- **16 01 03** O opotrebované pneumatiky

4. elektroodpad

- **20 01 21** N žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť
- **20 01 23** N vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky
- **20 01 35** N vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti (iba odpady zo spotrebnej elektroniky)
- **20 01 36** O vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35 (iba odpady zo spotrebnej elektroniky)

5. staré vozidlá

- 16 01 04 N staré vozidlá

6. polychlórované byfenily, ktoré sú odpadom – NEVZNIKÁ

7. biologicky rozložiteľné odpady a biologické odpady

- 20 01 01 O papier a lepenka
- 20 01 08 O biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad
- 20 01 11 O textílie
- 20 01 25 O jedlé oleje a tuky
- 20 01 38 O drevo iné ako uvedené v 20 01 37
- 20 02 01 O biologicky rozložiteľný odpad
- 20 03 02 O odpad z trhovísk

8. stavebné odpady

- 20 03 08 O drobný stavebný odpad
- 20 02 02 O zemina a kamenivo

9. odpady z obalov*

- 20 01 01 O papier a lepenka
- 20 01 02 O sklo
- 20 01 03 O viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky
- 20 01 04 O obaly z kovu
- 20 01 39 O plasty

10. zmesový komunálny a objemný odpad a odpad z čistenia ulíc

- 20 03 01 O zmesový komunálny odpad
- 20 03 03 O odpad z čistenia ulíc
- 20 03 07 O objemný odpad

11. odpady z plastov z komunálneho odpadu

- 20 01 39 O plasty

12. odpady z papiera z komunálneho odpadu

- 20 01 01 O papier a lepenka

13. odpady zo skla z komunálneho odpadu

- 20 01 02 O sklo

14. odpady z kovov z komunálneho odpadu

- 20 01 40 O kovy

15. odpady z VKM z komunálneho odpadu

- 20 01 03 O viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky

16. iné druhy odpadov, v prípade potreby

- 20 01 05 N obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami, vr. prázdnych tlakových nádob
- 20 01 11 O textílie
- 20 01 13 N rozpúšťadlá
- 20 01 19 N pesticídy
- 20 01 27 N farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce neb. látky
- 20 03 04 O kal zo septikov

Poznámka :

* z dôvodu významnosti triedeného zberu sa triedené zložky uvádzajú v tabuľke č. 8 podľa jednotlivých druhov, nie ako odpady z obalov spolu.

Poznámka k tab. č. 8 :

Stavebné odpady – obec nakladala so stavebnými odpadmi pod sk. 17 vo výrazných objemoch, preto sú množstvá zarátané do tabuľky pod stavebné odpady/DSO

Iné odpady - nebezpečné obaly pod sk.15, zmiešané obaly sk. 15, šatstvo a farby sk. 20,

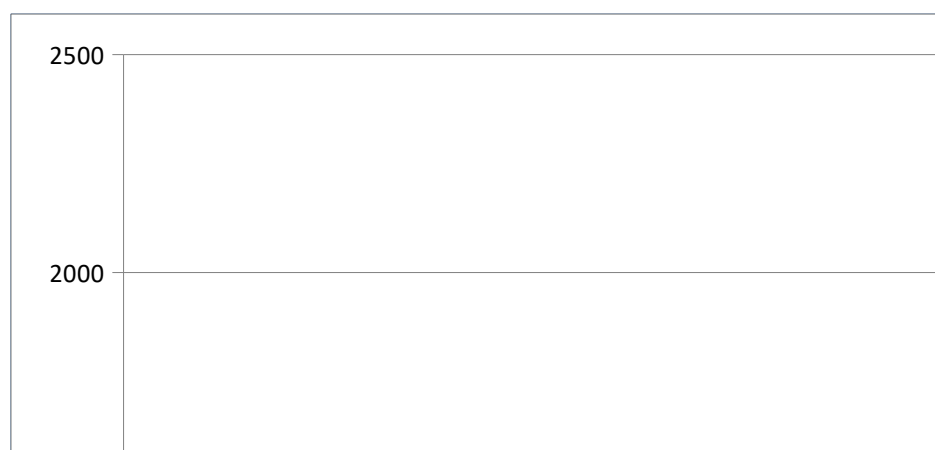
Iný spôsob nakladania – R13, D15, Z, V

Do BRKO v prognóze je zarátané aj domáce kompostovanie. Množstvá nie je možné verifikovať.

POH Košického kraja neurčil prognózu pre zmesový komunálny odpad, objemný odpad, stavebné odpady a DSO, pre VKM, BRKO a iné z komunálnych odpadov

Druhy odpadov	Rok 2016							Rok 2020						
	2.3.4.1 Odpad spolu		2.3.5.1 Odpad zhodnocovaný		2.3.6.1 Odpad zneškodňovaný		I n é	2.3.4.2 Odpad spolu		2.3.5.2 Odpad zhodnocovan ý		2.3.6.2 Odpad zneškodňovaný		I n é
			Mate riá lové	Ener ge tické	Spaľo vaním	Sklád kova ním				Mate riá lové	Ener ge tické	Spaľo vaním	Sklád kova ním	
t	%	%	%	%	%	%	t	%	%	%	%	%	%	
Nebezpečné	4,35	0,26	66,84	0	0	29,66	3,50	5	0	-	-	-	-	-
Ostatné	1659,15	99,74	15,83	63,56	0	20,59	0,02	1555	100	-	-	-	-	-
SPOLU	1663,5	100						1560	100	70	6,5	0	2,5	21
Použité batérie a akumulátory	0,09	0,005	32,6	0	0	0	67,4	0,1	0,01	60	0	0	0	40
Odpadové oleje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	79	10	0	0	11
Opotreb. pneumatiky	0	0	0	0	0	0	0	4	0,25	65	3,5	0	1,5	30
Elektroodpad	14,99	0,9	99,39	0	0	0	0,61	7	0,45	70	0	0	0	30
Staré vozidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95	0	0	0	5
PCB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95	0	100	0	5
BRKO*	71,03	4,27	0,2	99,8	0	0	0	80	5,15	-	-	-	-	-
Stavebné odpady/DSO	352,05	21,16	0	2,87	0	97,02	0,1	350	22,4	-	-	-	-	-
Odpady z viacvrstv. kombi. materiálov	0	0	0	0	0	0	0	0,9	0,06	-	-	-	-	-
Zmesový komunálny, odpad z čistenia ulíc, objemný	973,5	58,52	0,02	99,98	0	0	0	900	57,7	-	-	-	-	-
Papier a lepenka z KO	50,5	3,04	100	0	0	0	0	75	4,8	62	5	0	1	32
Plasty z KO	31,07	1,87	100	0	0	0	100	50	3,2	60	5	0	5	30
Sklo z KO	69,68	4,19	100	0	0	0	100	87	5,6	70	0	0	3	27
Kovy z KO	0	0	0	0	0	0	0	5	0,32	80	0	0	2	18
Iné	100,59	6,05	98,63	0,09	0	1,29	0	1	0,06	-	-	-	-	-

Tab. č.8 : Vznik odpadov, zhodnocovanie a zneškodňovanie v roku 2016 a prognóza vzniku a ciele zhodnocovania a zneškodňovania odpadov na rok 2020

Obr.č.11-Vývoj nakladania s komunálnymi odpadmi, vr. triedených zložiek, DSO (stavebných odpadov). OEEZ a batérii a akumulátorov za roky 2013- 2017

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU

Posledný POH obce Valaliky na roky 2011 - 2015 bol vypracovaný v roku 2013. POH bol schválený Okresným úradom Košice - okolie, Odborom starostlivosti o ŽP pod. č OU-KS-OSZP-2014/03635 zo dňa 31.03.2014.

Oproti roku 2015, pre ktorý bola určená prognóza tvorby odpadov vzhľadom na ich zhodnocovanie a zneškodňovanie, došlo reálne v roku 2015 v náraste množstva vzniku KOaDSO. Prognózovaných bolo spolu 1352 t. Reálne vzniklo a nakladalo sa s viac ako s 1444 t KOaDSO. Značný nárast bol pri BRKO, súčasťou, ktorého je aj odpad dreva v sk. 20, kde oproti prognózovaným 0,5 t vzniklo reálne až viac ako 43 t. Takmer 2 x viac sa nakladalo s OEEZ. Plasty a sklo zaznamenali pokles skoro na 50 % oproti prognóze. Z VKM sa v roku 2015 nevidovalo žiadne množstvo, pričom prognóza bola stanovená na smelých 40 t. Tab. 1 Vznik odpadov, zhodnocovanie a zneškodňovanie v roku 2010 a prognóza vzniku a ciele zhodnocovania a zneškodňovania odpadov na rok 2015 v POH do roku 2015 neuvádzala samostatnú prognózu pre zmesový komunálny odpad, objemný odpad a drobný stavebný odpad, preto nie je možný dosiahnutý stav porovnať s prognózou. Na materiálové zhodnotenie bolo v roku 2015 navrhnutých 100 % pre triedené zložky, čo sa aj dodržalo. Celkové množstvo odpadov, s ktorými sa nakladalo v roku 2016 bolo cca 1564 t a v roku 2017 to bolo až cca 1928 t. Progres podľa rokov 2015 až 2017 nemá lineárny trend. Množstvo odpadov od roku 2015 rastie, pričom klesá pomer zhodnotených odpadov ku zneškodneným. V roku 2015 to bol pomer 79 : 21, pričom v roku 2017 je to 64 : 36. Jedným z dôvodov je aj nesprávne uvádzanie kódov nakladania napr. pre stavebné odpady – činnosťou D1, čo môže skresľovať celkový pomer.

Množstvo odpadov neodzrkadľuje skutočnú tvorbu odpadov, na území obce ale ich nakladanie s rôznymi činnosťami podľa Pr. č. 1 a 2 zákona o odpadoch, vrátane činnosti, ktoré nie sú zaradené pod kódy nakladania zhodnotenia a zneškodnenia. Jedná sa napr. o odpad textílií, ktorý bol odovzdaný za účelom ďalšieho využitia formou predchádzania vzniku odpadov, ale aj nakladania s takými druhmi odpadov, pre ktoré obec nemá zo zákona o odpadoch zodpovednosť. Ide napr. o stavebné odpady rôznych druhov zo sk. 17 alebo odpadov z obalov zo sk. 15.

Niektoré odpady sú pred ich konečným spracovaním skladované, upravované, triedené. Tieto činnosti vytvárajú obraz o nakladaní s KOaDSO, s vytriedenými zložkami, s odpadmi s obsahom škodlivín, s objemnými odpadmi a s OEEZ a batériami a akumulátormi (BaA).

Pre zneškodnené ostatné odpady skládkovaním bolo prognózovaných 15 %, pričom v roku 2015 išlo najmä o stavebné odpady a DSO, ktoré tvorili viac ako 21 % z celkového reálne vzniknutého množstva. Najvyšší podiel z celkového množstva predstavujú zmesové komunálne odpady a objemné odpady, ktoré tvoria viac ako 58 %.

Vyhodnotenie cieľov POH do roku 2015 :

K bodu 3.3 POH obce Valaliky do roku 2015 - ...minimalizácia negatívnych účinkov tvorby a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, ako aj obmedzovanie využívania prírodných zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva v súlade so zásadou "znečisťovateľ platí".

V súlade so základnými princípmi pre riadenie odpadového hospodárstva obce Valaliky boli v POH obce do roka 2015 určené :

K 3.3.1 Ciele pre komunálne odpady

- *do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácnosti ako papier, kov, plasty, sklo a podľa možností z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35 % hmotnosti vzniknutých odpadov, pre obec Valaliky viac ako 392 t.*
 - Obec zabezpečuje odovzdanie vzniknutých odpadov z triedeného zberu oprávneným organizáciám, v plnom rozsahu sú vyzbierané zložky odovzdávané na ďalšie zhodnotenie. Zmluvní partneri obce nezabezpečujú opätovné použitie vytriedených zložiek. Množstvo vytriedených a materiálovo zhodnotených zložiek triedeného zberu v roku 2015 bolo 136,52 t. Percento materiálového zhodnotenia povinných zložiek sa v roku 2015 pre obec Valaliky pohybovalo na úrovni cca 10 %. Obec Valaliky nedosiahla splnenie tohto cieľa.
 - V obci sú vytvorené 6 stanovišť s celkovým počtom 18 ks zberných nádob na triedené zložky (oddelený zber na papier /5/ a sklo /6/, kombinovaný zber na plasty, kov, VKM /7/). Týmto opatrením obec zefektívnila systém triedeného zberu. Verejnosť pozitívne prijíma možnosti pre rozvoj zberu, podporujúci triedenie, využiteľnosť a zhodnocovanie odpadov.
 - Každá domácnosť v IBV má k dispozícii 120 l farebné vrecia na povinný zber triedených zložiek.
 - Obec prostredníctvom zmluvnej OZV zabezpečuje osvetové kampane pre svojich občanov na zapojenosť obyvateľstva do triedeného zberu.
 - Prostredníctvom osvetových kampaní vo Valalických novinách, internetovej stránky obce, pomocou kalendárov distribuovaných každoročne do každej domácnosti, obecným rozhlasom a mobilnou aplikáciou a pri prvom podávaní ohlásenia poplatku za KOaDSO je občan informovaný o spôsobe, možnostiach a dátumoch zberu jednotlivých odpadov
 - Zavedenie zberného miesta v priestoroch obecného úradu veľmi malé elektrozariadenia, na prenosné batérie a použité tonery a cartridge prispelo k presmerovaniu toku OEEZ zo zmesového komunálneho odpadu

K 3.3.2 Ciele pre biologické odpady

- *Pre biologické odpady v obci Valaliky sú stanovené ciele:*
 - *zaviesť zber triedeného odpadu s cieľom vykonávať jeho kompostovanie a anaeróbnú digestiu,*
 - *spracúvať biologický odpad spôsobom, ktorý splňa vysokú úroveň ochrany životného prostredia.*
- *Triedený zber BRKO z kuchýň z domácností nebol zavedený. Občania uprednostňujú domáce kompostovanie najmä odpadov zo zelene, zo záhrad. Obec podporuje domáce kompostovanie čo sa premietlo do platného nariadenia o odpadoch. Podmienky sú určené v článku 17 Nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadmi nariadenia o odpadoch.*
- *Obec nenakladá s BRKO formou skládkovania. Obyvatelia obce uprednostňujú domáce kompostovanie odpadov zo zelene z pozemkov fyzických osôb a BRKO z kuchýň z domácností. Týmto prispievajú k predchádzaniu vzniku odpadov. Zneškodňovanie BRKO zo záhrad a parkov, vrátane BRKO z cintorínov, okrem nezhodnotiteľných odpadov po dotriedení, formou skládkovania je v zmysle § 13 písm. e) bod 8. zákona o odpadoch zakázané. Obec dodržiava tento zákaz. Obec zabezpečuje energetické zhodnotenie BRKO činnosťou R1. Cieľ splnený čiastočne, nakoľko v zmysle hierarchie OH má materiálové zhodnotenie BRKO formou kompostovania (R3) prednosť pred energetickým zhodnotením (R1). Obec od júla 2018 má zabezpečené zhodnotenie biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad z domácnosti, cintorínov a verejných priestranstiev obce prostredníctvom kompostárne Správy mestskej zelene (kompostáreň Bernátovce).*

K 3.3.3. Ciele pre odpady z obalov

- *zavedenie zberu ďalších komodít – viacvrstvové kombinované materiály*
 - *obec Valaliky zaviedla zber viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky v rámci kombinovaného triedeného zberu (žlté vrece spolu s plastami a kovmi), v súlade so zmenou § 81 ods. 7 písm. c) zákona o odpadoch (účinnosť k 01.05.2017). Cieľ splnený.*

K 3.3.4 Ciele pre použité batérie a akumulátory

- *dosiahnuť minimálne limity pre zber prenosných batérií a akumulátorov 25 % do 26. septembra 2012 a 45 % do 26. septembra 2016; pre automobilové a priemyselné batérie a akumulátory 96 % až 98 %.*
- *dosiahnuť minimálnu recyklačnú účinnosť:*
 - a) *90 priemerných hmotnostných percent olovených batérií a akumulátorov vrátane recyklácie oloveného obsahu v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov,*
 - b) *75 priemerných hmotnostných percent niklovo-kadmiových batérií a akumulátorov vrátane recyklácie obsahu kadmia v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov,*
 - c) *60 priemerných hmotnostných percent ostatných použitých batérií a akumulátorov,*
- *pre všetky vyzbierané batérie a akumulátory zabezpečiť ich spracovanie u autorizovaného spracovateľa (v rámci predpisov platných v danej krajine EÚ).*

- Obec Valaliky vyzbierala v roku 2015 použité BaA množstve 0,02 t (20 01 33/NO). V roku 2016 to bolo 0,029 t (20 01 34/OO) a 0,06 t (20 01 33/NO). K presmerovanému zberu BaA dopomohlo aj vytvorené zberné miesto v rámci Obecného úradu.
- BaA zaradené ako NO boli v roku 2015 a 2016 odovzdané oprávnenej organizácii na ich zber. BaA zaradené ako OO boli v roku 2016 odovzdané zmluvnej organizácii zodpovednosti výrobcov (OZV).
- Cieľ sa nedá vyhodnotiť, nakoľko nebol dobre nastavený. BaA boli odovzdávané v rámci zberu oprávnenej zberovej spoločnosti a oprávnenej OZV a nie priamo spracovateľovi, ktorý by vedel potvrdiť recyklačnú účinnosť.

K 3.4 Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva

K 3.4.1 Opatrenia na podporu opätovného použitia a recyklácie komunálnych odpadov

- *informovať občanov o nových systémoch nakladania s odpadmi v zmysle novej hierarchie odpadového hospodárstva,*
- *v maximálnej miere materiálovo zhodnotiť vyseparované zložky komunálnych odpadov,*
- *celoplošne rozšíriť separovaný zber vrátane biologických rozložiteľných odpadov,*
- *zintenzívniť separovaný zber odpadov.*
- Obec prostredníctvom zmluvnej OZV NATUR-PACK je informovaná o aktuálnych povinnostiach obce pre triedený zber, napr. <https://www.naturpack.sk/sluzby/obce/samospravy/povinnosti-obce-pre-triedeny-zber/>. Následne formou informácií cez miestny rozhlas, webstránku obce alebo na úradnej tabuli poskytuje svojim občanom aktualitu. Opatrenia na dosiahnutie cieľa dodržané.
- Obec zabezpečuje informácie o nakladaní s KOaDSO cez miestny rozhlas, webstránku obce alebo na úradnej tabuli. Opatrenie je dodržané.
- Zber BRKO je riešený kontajnerovou formou min. 2 x do roka v súlade s podmienkami zákona o odpadoch a v článku 17. 3 písm. c) Nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadmi nariadenia o odpadoch. Opatrenie je dodržané.
- Z povinne zbieraných zložiek triedeného zberu boli odovzdané na ďalšie materiálové zhodnotenie plasty, sklo, papier a lepenka. Obec neviduje samostatne kovy a VKM, ktoré sú zbierané v rámci kombinovaného zberu spolu s plastami, nakoľko zberová spoločnosť zabezpečuje váhu prevládajúcej zložky odpadu a tou sú plasty. Opatrenie pre splnenie cieľa je čiastočne dodržané.
- Obec triedi okrem povinných zložiek (papier, sklo, plasty+kovy+VKM) a BRKO zo zelene aj jedlé oleje a tuky z domácností, ktoré v zmysle zmeny nariadenia o odpadoch č. 2/2017 (účinné k 13.09.2017) občania môžu v dobre uzatvorených a utesnených PET fľašiach ukladať do vlastných zberných nádob určených na zber zmesového komunálneho odpadu. Takýto odpad je zberovou spoločnosťou vyvázaný v pravidelných intervaloch pri zbere zmesového komunálneho odpadu a následne je energeticky zhodnotený metódou R1 v Spaľovni odpadov - Termovalorizátor. Opatrenie pre splnenie cieľa je len čiastočne dodržané, nakoľko chýbajú údaje v evidencii o nakladaní s týmto druhom odpadu.

- Obec neeviduje samostatne jedlé oleje a tuky, ktoré sú zbierané v rámci kombinovaného zberu spolu so zmesovým komunálnym odpadom, nakoľko zberová spoločnosť zabezpečuje váhu prevládajúcej zložky odpadu a tou je zmesový komunálny odpad. Opatrenie pre splnenie cieľa je čiastočne dodržané.

K 3.4.2 Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre biologické odpady

- *opatrenia prijaté na zníženie skládkovania biologicky rozložiteľného odpadu zo Stratégii obmedzovania ukládania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky, ktorý bol schválený vládou SR dňa 15.12.2010*
- *podporovať všetky formy materiálového zhodnocovania - domáce kompostovanie,*
- *zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (zo všetkých zdrojov) zhodnocovaného aeróbnym alebo anaeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn).*
 - Obec nenakladá s BRKO formou skládkovania.
 - Obec od júla 2018 má zabezpečené zhodnotenie biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad z domácnosti, cintorínov a verejných priestranstiev obce prostredníctvom kompostárne Správy mestskej zelene (kompostáreň Bernátovce). Opatrenia pre splnenie cieľa sú dodržané.
 - Obec podporuje formu predchádzania vzniku odpadu domácim kompostovaním, čo je uvedené aj v článku 17.3 písm. a) Nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadmi nariadenia o odpadoch.

K 3.4.3 Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre odpady z obalov

- *pre odpady z obalov a odpady z výrobkov z papiera, skla, plastov a viacvrstvových materiálov uprednostňovať materiálové zhodnotenie.*
 - Obec zabezpečuje odovzdanie vzniknutých odpadov z triedeného zberu oprávneným organizáciám, v plnom rozsahu sú vyzbierané zložky odovzdávané na ďalšie zhodnotenie, s uprednostneným materiálovým zhodnotením (papier - R3, sklo – R5, plasty – R3, výnimka VKM po vytriedení – R1 a kovy obec neeviduje). Opatrenia pre splnenie cieľa sú vo väčšej miere dodržané.

K 3.4.4. Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre použité batérie a akumulátory

- *zabezpečiť efektívny oddelený zber prenosných použitých batérií a akumulátorov,*
- *zvýšiť informovanosť občanov o zbere použitých batérií a akumulátorov.*
 - Zavedenie zberného miesta v priestoroch obecného úradu veľmi malé elektrozariadenia, na prenosné batérie a použité tonery a cartridge prispelo k presmerovaniu toku OEEZ zo zmesového komunálneho odpadu. Opatrenie pre splnenie cieľa je dodržané.
 - Obec zabezpečuje informácie o nakladaní s KOaDSO cez miestny rozhlas, webstránku obce alebo na úradnej tabuli. Opatrenie je dodržané.

4. ZÁVÄZNÁ ČASŤ PROGRAMU

Závazná časť POH obce na roky 2015 - 2020 vychádza zo záväznej vyhlášky Okresného úradu Košice, ktorou sa vyhlasuje záväzná časť POH Košického kraja na roky 2016 - 2020. Účelom záväznej vyhlášky je zabezpečenia plnenia hierarchie a cieľov odpadového hospodárstva podľa § 6 zákona o odpadoch.

4.1 Ciele a cieľové smerovanie v nakladaní s komunálnym odpadom

- ciele pre činnosti ustanovené v § 3 ods. 3 písm. a) vykonávacej vyhlášky v súlade s odsekom 4

- ciele sú ustanovené v rozsahu § 10 ods. 2 písm. d) až f) zákona o odpadoch

- ciele odpadového hospodárstva v oblasti komunálnych odpadov sú určené v Prílohe č. 3 bod V zákona o odpadoch

Výber prúdov pre záväznú časť POH obce vyplýva z § 3 ods. 3 písm. a) vykonávacej vyhlášky. Ciele obce vychádzajú zo záväznej časti POH Košického kraja, s prispôbením sa podmienkam obce.

Vzhľadom na tvorbu odpadov z triedeného zberu komunálnych odpadov uvádzame samostatne aj prúd - odpady z plastov, z papiera, skla, kovov a VKM, nakoľko dnes už patria k povinným zložkám triedeného zberu.

Nakladanie s biologicky rozložiteľnými kuchynskými odpadmi z domácností a zo zelene sa v obci realizuje len formou domáceho kompostovania. Pre uplatnenie zákonom stanovenej možnosti (§ 81 ods. 21 písm. b) zákona o odpadoch) pre nezavedenie triedeného zberu BRKO pre kuchynský odpad z domácností sú v prognóze na rok 2020 tieto odpady zahrnuté do prúdu – biologicky rozložiteľné komunálne odpady (BRKO), vr. BRKO zo zelene. Ale len odhadom pre rozsah domácností, ktoré nekompostujú a nevedia sa preukázať čestným prehlásením o kompostovaní. Obec Valaliky zároveň zabezpečuje energetické zhodnotenie BRKO z domácností (z kuchýň) činnosťou R1, čím si uplatňuje výnimku pre nezavedenie triedeného zberu BRKO pre kuchynský odpad z domácností (§ 81 ods. 21 písm. a) zákona o odpadoch).

Údaje z podkladov zmluvných zberových spoločností, ktoré slúžili pre vypracovanie Ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním a pre ŠÚ SR na vyplnenie modulu ŽP 6-01 (Ročný výkaz o KO obce) obsahujú aj údaje kódov nasledujúceho držiteľa Z, R13, V, D15 resp. sú bez údajov o konečnom zhodnotení alebo zneškodnení, rozhodujúce boli kódy nakladania. Údaje V, Z, R13 a D15 sme zaradili pod činnosti nakladania – Inak.

Rovnako údaj o objemných odpadoch je skresľujúci, nakoľko obsahuje aj OEEZ, DSO a opotrebované pneumatiky a zelený odpad, ktoré obyvatelia netriedene ukladajú do určených VKK. Medziročne množstvo objemného odpadu sa v rokoch 2015 a 2016 držalo na cca rovnakej úrovni. Rok 2017 už zaznamenal nárast. Druh odpadu „drobný stavebný odpad“ bol doplnený do Katalógu odpadov až s účinnosťou k 01.01.2016. Problémom bolo ohlasovanie údajov o množstvách a druhoch pre ŠÚ SR, ktoré majú len jedno označenie pre DSO, bez rozlíšenia ako odpad ostatný alebo nebezpečný (17 99 00).

• § 3 ods. 3 písm. a) a ods. 4 vykonávacej vyhlášky

1. zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, osobitne na zníženie zmesového komunálneho odpadu
2. zvýšenie podielu triedeného zberu,
3. znížovanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov,
4. zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu

- **§ 10 ods. 2 písm. d) až f) zákona o odpadoch**

- d) ciele a opatrenia zamerané na zníženie množstva vzniknutých komunálnych odpadov a na zvýšenie podielu triedeného zberu komunálnych odpadov a ich následného zhodnotenia,
- e) opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov,
- f) opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere komunálnych odpadov z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť

- **Príloha č. 3 bod V. zákona o odpadoch**

Cieľom odpadového hospodárstva v oblasti komunálnych odpadov je do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti takéhoto odpadu vzniknutého v predchádzajúcom kalendárnom roku.

4.1.1 Zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, osobitne na zníženie zmesového komunálneho odpadu

Hierarchia odpadového hospodárstva je základným kameňom európskej politiky a legislatívy v oblasti odpadov. Jej hlavným účelom je minimalizovať nepriaznivé účinky odpadov na životné prostredie a zvýšiť a optimalizovať efektívnosť zdrojov v oblasti odpadového hospodárstva.

Hierarchia odpadového hospodárstva predstavuje poradie priorit, pričom stanovuje 5 možných spôsobov ako nakladať s odpadom a prioritizuje ich nasledovne:

- a) predchádzanie vzniku;
- b) príprava na opätovné použitie;
- c) recyklácia;
- d) iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie;
- e) zneškodňovanie.

Obec Valaliky má zavedený triedený zber jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, uprednostňuje materiálové zhodnocovanie povinných triedených zložiek komunálnych odpadov a pre zmesové komunálne odpady a objemné odpady má zabezpečené energetické zhodnotenie.

Do roku 2020 chce obec :

- zvýšiť podiel BRKO zhodnocovaných v domácich kompostoviskách formou aktívnej kampane, min. 1 x ročne
- pokračovať v triedenom zbere odpadov, vyhodnocovať ich efektívnosť a spôsob zhodnotenia
- environmentálnu výchovu aplikovať nie len pre deti a mládež, ale aj pre dospelých a občanov
- vytvoriť pre stránku www.valaliky.sk informácie pre občana – ODPADOVÝ MANUÁL, kde by boli všetky dostupné podklady ako základné pojmy a definície, povinnosti a práva občana a podnikateľa pri nakladaní s KO, sankcie za porušovanie predpisov, informácie o rozmiestnení VKK na objemný odpad, informácie o BRKO o domácom kompostovaní, o aktivitách v envirovýchove apod.

- zlepšiť čistotu okolia stanovišť zberných nádob a minimalizovať tvorbu odpadov uložených v rozpore so zákonom

4.1.2 Zvýšenie podielu triedeného zberu

Zber KOaDSO a triedených zložiek je v obci určený podrobnosťami, ktoré sú predmetom nariadenia o odpadoch.

Pravidelný odvoz komunálnych odpadov, okrem triedeného zberu, je zabezpečovaný minimálne:

- raz za dva týždne pre kuka nádoby o objeme 110/120 l z IBV
- raz za dva týždne pri kontajneroch s objemom 1100 l z KBV, zo základnej školy, od obecného úradu
- podľa potreby pri 5500 l – 15 000 l kontajneroch na objemný odpad

V júli 2017 obec Valaliky požiadala organizáciu zodpovednosti výrobcov (NATUR-PACK, a.s.) o navýšenie počtu zberných nádob o objeme 1100 l na triedený zber k bytovým domom (KBV), kde to bolo potrebné z dôvodu nepostačujúceho počtu zberných nádob, alebo z dôvodu, že tam neboli umiestnené zberné nádoby, následkom čoho dochádzalo k prepĺňaniu, nevhodnému ukladaniu odpadu v okolí nádob a k zmiešavaniu vytriediteľného odpadu so zmesovým komunálnym odpadom. Organizácia zodpovednosti výrobcov žiadosť obce vyhodnotila a následne 12.9.2017 poskytla obci zberné nádoby o objeme 1100 l nasledovne:

- + 3 ks – plast
- + 1 ks- papier
- + 1 ks - sklo

V roku 2017 na základe žiadosti obce Valaliky poskytla zberová spoločnosť 1 ks zbernej nádoby o objeme 1100 l na plast pre Základnú školu Valaliky.

Týmto spôsobom obec prispela k motivácii a usmernila občanov k vykonávaniu triedeného zberu a zároveň zvýšila percento triedenia odpadu.

Odvoz triedených zložiek komunálneho odpadu z miesta jeho vzniku sa vykonáva :

Zložka triedeného zberu	Frekvencia do 31.12.2018
Papier - 952 ks vriec	12 x ročne
Papier - 5 x 1100 l	12 x ročne
Plasty, VKM, Kovy – 1650 ks vriec	12 x ročne
Plasty, VKM, Kovy - 8 x 1100 l	12 x ročne
Sklo - 952 vriec	12 x ročne
Sklo - 6 x 1100 l	12 x ročne

Poznámka : Frekvencia od 01.01.2019 sa každoročne bude odvíjať od štandardov zberu podľa Pr. č. 10 vykonávacej vyhlášky (od vyzbieraných množstiev za predchádzajúci kalendárny rok a od počtu obyvateľstva).

Odvoz objemných odpadov, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov zabezpečuje obec formou nových VKK o objeme 5 a 15 m³ s celkovým počtom kontajnerov – 6 ks a so 5 ks pôvodných VKK, rozmiestňovaných podľa potreby.

Pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov obec zabezpečuje množstvový systém zberu zmesového komunálneho odpadu.

Poplatok za zmesový komunálny odpad je určený zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady v znení n.p. a VZN č.7/2015 o miestnych daniach, vr. zmeny č. 4/2017, súčasťou ktorého je aj miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

VZN o miestnych daniach ako aj nariadenie o odpadoch, vr. zmien je verejne prístupné na stránke obce http://www.valaliky.sk/upload/doc/uradna_tabula/VZN%202016/VZN%207%202015.pdf;

http://www.valaliky.sk/upload/doc/uradna_tabula/VZN2017/VZN%204%202017%20o%20zмене%20a%20dopl.%20VZN%207-2015%20o%20miestnom%20poplatku.pdf;

http://www.valaliky.sk/upload/images/uradna_tabula/vzn/2016/Navrh_VZN_C7_o_nakladani_s_komunalnymi_odpadmi.pdf;

http://www.valaliky.sk/upload/images/uradna_tabula/vzn/2017/VZN_2_2017.pdf;

http://www.valaliky.sk/images/samosprava/VZN2_2018.doc.

Do roku 2020 chce obec :

- zabezpečiť lepšiu čistotu zberu triedených zložiek
- vytvoriť pre stránku www.valaliky.sk informácie pre občana – ODPADOVÝ MANUÁL, kde by boli všetky dostupné podklady aj zo stránky www.naturpack.sk ohľadom triedenia jednotlivých druhov odpadov z obalov a neobalových výrobkov aj vzhľadom na to čo patrí a nepatrí do jednotlivých komodít

4.1.3 Znižovanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov

Na zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností od občana si obec uplatňuje výnimku podľa § 81 ods. 21 písm. a) a b) zákona o odpadoch, uprednostnením domáceho kompostovania. Obec vedie prehľad čestných prehlásení o kompostovaní jednotlivých domácností.

Obec neurčuje druhy nádob pre prevádzkovateľa kuchyne na kuchynský a reštauračný odpad a jedlé tuky a oleje, ktorí sú povinný mať uzatvorenú zmluvu s oprávnenou organizáciou na ďalšie nakladanie s týmito odpadmi. Zmiešavanie kuchynských odpadov a jedlých olejov a tukov s komunálnym odpadom je zakázané.

Prostredníctvom osvetových kampaní – v obecných novinách budú občania obce vyzvaní na efektívne využívanie zeleného odpadu zriadením domáceho kompostovania, čím sa prispeje k obmedzeniu vzniku neželateľných nezákonne uložených odpadov prevažne z BRKO.

Obec nezabezpečuje nakladanie s BRKO formou jeho zneškodnenia na skládke, jednak z dôvodu platnosti zákazu ukladať BRKO zo záhrad, parkov a cintorínov na skládky, ale najmä obec do 07/2018 mala zabezpečené energetické zhodnotenie BRKO zo záhrad činnosťou R1 a od 07/2018 zabezpečila materiálové zhodnotenie BRKO v kompostárni Bernátovce, ktorú prevádzkuje Správa mestskej zelene v Košiciach.

4.1.4 Zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu

Obec zabezpečuje odovzdávanie triedených zložiek oprávneným spoločnostiam, ktoré zabezpečujú následné zhodnotenie vytriedených zložiek.

Obec sa zameria do roku 2020 :

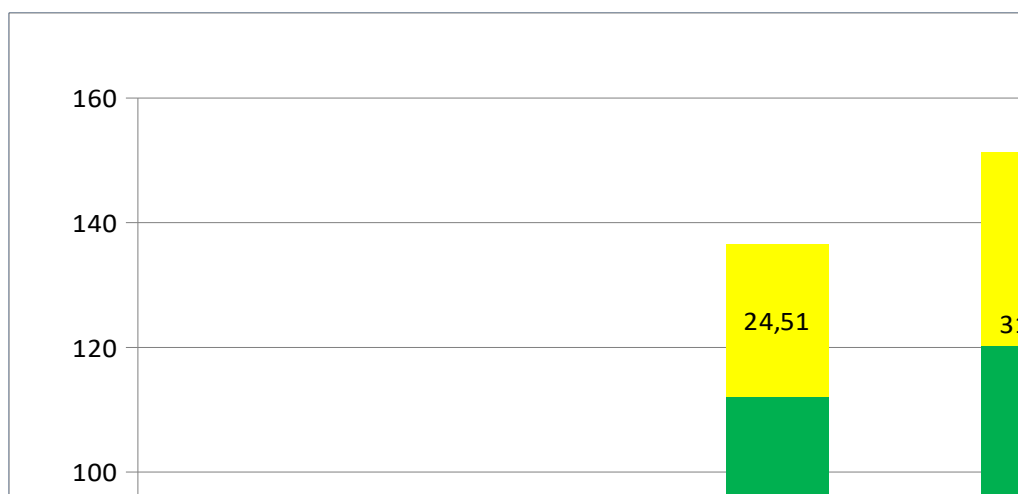
- na lepšiu čistotu triedenia a tým na zvýšenie množstiev materiálovo zhodnotených odpadov
- na rozšírenie ďalších druhov triedených zložiek, ktorých vznik neabsentuje, ale sa s nimi nenakladá formou dôsledného triedenia, napr. v rámci VKK na objemné odpady sa nachádzajú aj odpady BRKO zo zelene, opotrebované pneumatiky, OEEZ a iné
- formou dôsledného triedenia a jeho % zastúpenia, sa zamerať aj na vedenie evidencie pre jednotlivé zložky, ktoré sa zbierajú v rámci kombinovaného zberu (plasty + kovy+ VKM a zmesový KO + jedlé oleje a tuky)
- dňa 19.10.2018 nadobudlo účinnosť VZN č. 2/2018 o doplnení VZN č. 7/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré sa týka nakladania s opotrebovanými pneumatikami, kde predmetom zmeny je zriadenie zberného miesta, kde môže konečný používateľ odpadové pneumatiky bezodplatne odovzdať. Obec uzatvorila zmluvu s organizáciou zodpovednosti výrobcu pre pneumatiky, so spol. ELTMA s.r.o.
- pre drobné stavebné odpady zabezpečiť správne vedenie evidencie pod kat. č. 20 03 08 a nie v sk. 17 – stavebné odpady.
- zabezpečiť pre DSO materiálové zhodnotenie pred zneškodnením skládkovaním
- prostredníctvom osvetových kampaní zvyšovať povedomie občanov obce o možnostiach odovzdania drobného stavebného odpadu.

4.1.5. Príloha č. 3 bod V. zákona o odpadoch

Cieľom odpadového hospodárstva v oblasti komunálnych odpadov je do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 50 % podľa hmotnosti takéhoto odpadu vzniknutého v predchádzajúcom kalendárnom roku.

Obec zabezpečuje pre všetky vytriedené zložky ich materiálové zhodnotenie prostredníctvom oprávnených zmluvných spoločností.

V roku 2016 došlo k nárastu tvorby triedených zložiek, obec má snahu dodržiavať tento trend naďalej, aj keď v roku 2017 bol zaznamenaný čiastočný pokles.

Obr. č. 12 - Vývoj nakladania s triedenými zložkami za roky 2013 až 2017

4.2 Opatrenia na dosiahnutie stanovených cieľov a opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere podľa § 10 ods. 2 písm. f) zákona o odpadoch a o význame značiek na obaloch

- opatrenie na dosiahnutie cieľov sa určujú podľa § 3 ods. 1 písm. c) a ods. 4 vykonávajúcej vyhlášky
- opatrenia sa určujú aj podľa Prílohy č. 3 bod V zákona o odpadoch.

4.2.1 Opatrenia na zníženie množstva vzniku komunálnych odpadov, osobitne na zníženie zmesového komunálneho odpadu

- pravidelne (napr. Q) vyhodnocovať čistotu triedeného zberu vzhľadom na množstvo vyzbieraných surovín, na počet manipulácií a počet nádob
- zabezpečiť informačné kampane v rámci envirovýchovy pre obyvateľstvo na podporu triedeného zberu
- pri stavebných odpadoch uprednostňovať recykláciu pred ukladaním na skládku
- udržať doterajší funkčný systém zberu
- prevenciou v rámci pravidelného rozmiestňovania VKK na objemný odpad znižovať množstvo nezákonne umiestneného odpadu. Obec postupuje v súlade so zákonom o odpadoch a ak sa nezistí pôvodca odpadu sa odstráni nezákonne umiestnený odpad na náklady obce
- zavedeným systematickým zberom šatstva a textílií, z ktorého časť je poskytovaná na charitatívne a sociálne účely je zabezpečené zníženie množstva zmesového KO

4.2.2 Opatrenia na zvýšenie podielu triedeného zberu

- zvýšiť environmentálne povedomie občanov pre triedenie druhov odpadov, pre lepšiu čistotu dotriedňovania, pre minimalizáciu objemu
- dosledovať nakladanie pri vybraných komoditách, najmä pri kombinovanom zbere plastov, ďalší spôsob nakladania a evidencie VKM a kovov
- udržať systém zberu OEEZ a BaA - obec má uzavretú zmluvu so zberovou/spracovateľskou spoločnosťou na elektroodpady, ktorá prevádzkuje systém združeného nakladania s elektroodpadmi a s organizáciou zodpovednosti výrobcov pre batérie a akumulátory. Elektroodpad z domácností môžu občania bezplatne odovzdať distribútorom prostredníctvom spätného odberu priamo v predajniach elektrospotrebičov alebo odovzdať elektroodpad prostredníctvom odvozu zberovou spoločnosťou, zber sa uskutoční vo vopred určených a vyhlásených dňoch obcou
- dôslednejšie informovať obyvateľov o systéme združeného nakladania s BaA

4.2.3 Opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ukladaného na skládky odpadov

- udržať systém pre triedenie odpadov v záhradách, podľa sezónny, zvlášť na zber BRKO, KO (objemný odpad) a DSO
- zabezpečiť dostatočný počet veľkoobjemových kontajnerov na BRKO v rámci zberu
- propagovať a podporovať domáce kompostovanie odpadu zo zelene zo záhrad fyzických osôb

4.2.4 Opatrenia na zvýšenie zhodnotenia komunálneho odpadu

- zabezpečiť nakladanie so všetkými druhmi komunálnych odpadov, ktoré vznikajú v skupine 20 – Komunálne odpady a uprednostniť zmluvné vzťahy s preukázaným materiálovým a energetickým zhodnotením

- dôslednejšie zabezpečovať vedenie evidencie pre odpady zo sk. 20 – komunálne odpady, kde má obec zo zákona o odpadoch jednoznačnú povinnosť.
- nenakladať s odpadmi sk. 17 – stavebné odpady a neuprednostňovať ich pred sk. 20 (20 03 08 - drobné stavebné odpady). Nenakladať s odpadmi sk. 15 – obaly z odpadov a neuprednostňovať ich pred sk. 20 (20 01 03 – viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky, 20 01 05 – obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami, vr. prázdnych tlakových nádob)
- pre zber DSO uskutočňovaný formou VKK umiestnených v obci na kontajnerovom stojisku zabezpečiť materiálové zhodnotenie recykláciou, pred zneškodnením na skládke

4.2.5 Opatrenia podľa Prílohy č. 3, bod V. k zákonu o odpadoch

- v spolupráci so zmluvnými zberovými spoločnosťami a so zmluvnou OZV zabezpečiť informovanie obyvateľov o rozmiestnení VKK pre sezónne upratovanie, o harmonograme zberu a zvozu KO a triedených zložiek.
- v súčasnosti sa realizuje zber odpadov z obalov od obyvateľov pre komodity – kombinovaný zber plasty + kov + VKM, papier, sklo a pre odpady z neobalových výrobkov sú to – plasty, sklo, papier.
- na triedený zber odpadov z obalov a neobalových výrobkov majú obyvatelia k dispozícii farebne odlišené vrecia a zberné nádoby na kontajnerových stojiskách.
- pre všetky povinne zbierané zložky – papier, sklo, plasty, kov a VKM zabezpečiť a uprednostniť materiálové zhodnotenie

4.2.6. Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere podľa § 10 ods. 2 písm. f) zákona o odpadoch a o význame značiek na obaloch

- zmluvná OZV NATUR-PACK na svojej stránke <https://www.naturpack.sk/sluzby/vyrobcovia/informacne-vidia-pre-klientov-natur-packu/> má zverejnené videá, napr. aj o význame značiek obalov. Pre obce je spracovaný materiál na <https://www.naturpack.sk/novinky/plasty-popularno-naucny-material-pre-pouzitie-partnerskymi-samospravami-natur-packu/> o význame značiek na obaloch výrobkov z plastov. Vyhláška MŽP SR č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov, v znení n.p. v Prílohe č. 14 uvádza grafické označovanie obalov. Označenie o spôsobe nakladania s obalom je ale pre výrobcov dobrovoľné.
- vytvoriť pre stránku www.valaliky.sk informácie pre občana – ODPADOVÝ MANUÁL, kde by boli všetky dostupné podklady ako základné pojmy a definície, povinnosti a práva občana a podnikateľa pri nakladaní s KO, sankcie za porušovanie predpisov, informácie o rozmiestnení VKK na sezónne upratovanie, informácie o BRKO, o aktivitách v envirovýchove, o význame značiek na obaloch.

5 SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU

5.1 Údaje o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov a o potrebe ich budovania vrátane návrhov, aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je potrebné vybudovať.

- údaje ustanovené v rozsahu § 10 ods. 2 písm. g) až i) zákona o odpadoch

V súlade s platným nariadením o odpadoch pôvodcovia odpadov zo zelene, zhromažďujú odpady zo zelene vo vlastných alebo užívaných priestoroch a objektoch

za účelom prednostného kompostovania v domácich kompostárňach, ktorých ročná produkcia kompostu neprevyšuje 100 t.

Zároveň obec zabezpečuje na vybraných miestach veľkokapacitné kontajnery na sezónny zber BRKO. Odpady zo zelene, vr. odpadov z dreva ďalej sú materiálovo využívané od 07/2018 v kompostárni Bernátovce, ktorú prevádzkuje Správa mestskej zelene v Košiciach.

Zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu od občana nie je v obci zavedený, nakoľko obec si uplatnila zákonnú možnosť podľa § 81 ods. 21 písm. a) a b) zákona o odpadoch, pričom zabezpečuje energetické zhodnotenie zmesového komunálneho odpadu, súčasťou ktorého je kuchynský odpad a viac ako 50 % obyvateľov kompostuje formou domácich kompostérov.

Od júna 2017 je zavedený zber biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov a jedlých olejov a tukov zo školskej jedálne, zmenou nariadenia o odpadoch č. 2/2017, ktorým sa dopĺňa nariadenie o odpadoch č. 7/2016. Obec zaviedla zber kuchynského oleja a tukov z domácnosti, tento odpad je zberovou spoločnosťou vyvázaný 1x za dva týždne pri zbere zmesového komunálneho odpadu a následne energeticky zhodnotený činnosťou R1.

V roku 2017 obec Valaliky na základe poskytnutia NFP z EÚ v rámci operačného programu: Kvalita životného prostredia a projektu: "Podpora triedeného zberu komunálnych odpadov v obci Valaliky" zakúpila špeciálne vozidlo na zvoz kontajnerov s hákovým nakladačom, 3 ks naťahovacieho veľkokapacitného vysokého kontajnera o objeme 15 m³ a 3 ks naťahovacieho veľkokapacitného kontajnera nízkeho o objeme 5 m³.

Obr. č. 12 - Vozidlo IVECO s kontajnerovou nadstavbou

• **§ 10 ods. 2 písm. g) až i) zákona o odpadoch**

- g) informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov a o tom, aké typy spracovateľských zariadení pre komunálny odpad je vhodné vybudovať
- h) informácie o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi,
- i) rozsah finančnej náročnosti programu

V rámci obce Valaliky nie sú prevádzkované žiadne zariadenia na zhodnocovanie KO a DSO a triedených zložiek.

Obec Valaliky využíva nasledujúce zmluvné zariadenia na nakladanie s komunálnymi odpadmi.

Tab. č.9 Prevádzkované zariadenia na zber a zhodnocovanie KO a DSO a triedených zložiek, ktoré využíva obec

P.č.	Typ zariadenia	Názov a sídlo prevádzkovateľa	Adresa prevádzky	Kontaktná osoba	Katastrálne územie a lokalita	Rok začatia prevádzky	Druhy zbieraných a zhodnocovaných odpadov	Kapacita zariadenia
1	Zberová spoločnosť	KOSIT, a.s., Rastislavova č. 98, 040 01 Košice	Rastislavova č.98, 040 01 Košice	dispoodvoz@kosit.sk	Košice Juh	-	20 01 39 20 01 02 20 01 01 20 03 01 20 03 07 20 01 38 20 01 21 20 01 27 20 01 08 20 01 35	-
2	Spaľovňa odpadov – Termovalorizátor	KOSIT, a.s., Rastislavova č. 98, 040 01 Košice	Spaľovňa odpadov – Termovalorizátor, Košice - Barca	spako@kosit.sk	Barca, Kokšov -Bakša	1992	20 03 01 20 03 07	2 x 75 000 t
3	Spracovanie elektroodpadu	KOSIT EAST, s.r.o, Jarmočná č. 2 040 01 Košice	Jarmočná č. 2, 040 01 Košice	-	Košice Juh	2003	20 01 35 20 01 36	1800/2300 t
4	Spracovanie elektroodpadu	H*EKO, s.r.o., Spišské nám. č. 3, 040 12 Košice	Jarkova 17, Šarišské Michalany 082 22	Mgr. Vladimír Nagy	Šarišské Michalany	2006	20 01 23 20 01 35 20 01 36 Zber 20 01 33 20 01 34 20 01 21	-
5	Zber OEEZ a BaA	ASEKOL SK, s.r.o, Lamačská cesta č.45, 841 03 Bratislava	-	zber@asekol.sk Ing. Marian Ďurinda	Bratislava	-	20 01 21 20 01 23 20 01 35 20 01 36 20 01 33 20 01 34	-
6	Zber a zhodnotenie stavebných odpadov, vr. DSO	Koľajové a dopravné stavby, s.r.o Krivá 23, 040 01 Košice	Recyklačná základňa Košice - Barca	Libor Šimoňák	Košice Barca	2010	17 01 01 17 01 02 17 01 07 17 05 04 17 09 04 Zber R12 – mobilné zar.	20 000 m ³ Zber R12 – 500 t/deň
7	Zber stavebných odpadov	ODPAD A RECYKLÁCIA KOŠICE, s.r.o., Južná tr. 82, 040 01 Košice	Južná tr. 82, 040 01 Košice	haluska@odpadkosice.sk jarkovsky@odpadkosice.sk	Košice Barca	2016	17 01 01 17 01 02 17 01 07 17 03 02 17 05 04 17 05 06 17 09 04 Zber	4,50 ha Zber

Tab. č.10 : Prevádzkované zariadenia na zneškodňovanie KO a DSO a iné zložky (skládky odpadov), ktoré využíva obec

P. č.	Názov skládky odpadov	Prevádzkovateľ skládky odpadov	Katastrálne územie a lokalita	Trieda skládky odpadov	Rok začatia prevádz.	Druhy komunálneho odpadu	Celková kapacita skládky
1	Veľké Ozorovce Skládky TKO	OZOR, s.r.o. Veľké Ozorovce	076 63 Veľké Ozorovce okres Trebišov	Skládky odpadov na nie nebezpečný odpad	2004	20 02 01, 20 02 02, 20 02 03, 20 03 01, 20 03 02, 20 03 03, 20 03 04, 20 03 06, 20 03 07, 20 03 99	> 10 t denne/ celková kapacita > 25 000 t
2	Skládka odpadov Jasov	KOSIT Jasov s.r.o	Jasov, okres Košice - okolie	Skládky odpadov na nie nebezpečný odpad	2007	20 01 01, 20 01 02, 20 01 08, 20 01 10, 20 01 11, 20 01 25, 20 01 28, 20 01 36, 20 01 38, 20 01 39, 20 01 40, 20 01 41, 20 02 02, 20 02 03, 20 03 01, 20 03 02, 20 03 03, 20 03 04, 20 03 06, 20 03 07	> 10 t denne/ celková kapacita > 25 000 t
3	Skládka odpadov Hanušovce - Petrovce, II. etapa I. časť	OZÓN Hanušovce, a.s.	094 31 Petrovce	Skládky odpadov na nie nebezpečný odpad	2004	20 02 01, 20 02 02, 20 02 03, 20 03 01, 20 03 02, 20 03 03, 20 03 04, 20 03 06, 20 03 07, 20 03 99	> 10 t denne/ celková kapacita > 25 000 t

Poznámka :

- Obec zabezpečuje zneškodňovanie vybraných druhov komunálnych odpadov prostredníctvom zmluvnej spoločnosti KOSIT, a.s., ktorá zabezpečuje prevádzkovanie vlastných skládok odpadov

5.2 Údaje o využívaní kampaní na zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi.

- predpokladaný počet informačných kampaní, ktoré sa zorganizujú v rokoch 2019 až 2020
- obsahové zameranie kampaní, spôsob ich vykonania a ich predpokladaný prínos
- účel na zvýšenie povedomia obyvateľov
- údaje o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, o prínose jeho zhodnocovania a o negatívach jeho zneškodňovania.

Obec zabezpečuje zvyšovanie povedomia v oblasti nakladania s komunálnymi odpadmi nasledovnými spôsobmi :

- prostredníctvom zmluvnej zberovej spoločnosti
- roznášaním aktualizovaných kalendárov triedeného zberu, ktoré má k dispozícii každá domácnosť bývajúca v rodinnom dome
- prostredníctvom web stránky obce najmä pre rozmiestňovanie VKK na tzv. sezónne upratovanie (min. 2 x ročne)

- neustále zvyšuje povedomie obyvateľov obce na oblasť nakladania s komunálnymi odpadmi, o potrebe triedeného zberu komunálnych odpadov, o prínose jeho zhodnocovania a o negatívach jeho zneškodňovania. Systematické informačné kampane prebiehajú v obecných novinách. Environmentálna výchova prebieha už aj v dennej výchove v materskej škole. Kampane triedenia (TZ a BRKO) prebiehajú vo forme vytlačenia a distribúcie informačných letákov do domácností.
- naďalej propaguje systém domáceho kompostovania BRKO
- samospráva v obecných novinách „Valalické noviny“ priebežne propaguje dôležitosť triedeného zberu odpadu ako aj ochranu životného prostredia.
- obec Valaliky plánuje v budúcnosti naďalej pokračovať v propagácii triedeného zberu odpadu prostredníctvom obecných novín „Valalické noviny“ v článkoch zameraných na informovanie o nakladaní s odpadmi, o nových možnostiach a typoch, ako čo najlepšie nakladať s odpadmi v domácnostiach.
- zmluvná OZV na stránke www.naturpack.sk má vytvorené zdieľané okienko pre obce, kde sú pravidelne aktualizované informácie pre samosprávy. Obec Valaliky aktívne využíva túto možnosť kampaní a šíri ju ďalej.
- min. počet kampaní zameraných na triedené zložky KO, zhodnocovanie BRKO a na ochranu životného prostredia formou kalendárov, zdieľaných videí, obecných novín, envirovýchovy – 4 x/rok
- obsahové zameranie kampaní – napr. INFO O TRIEDENÍ ODPADOV, DRUHY ODPADOV, PLASTOVÉ TAŠKY, OZNAČOVANIE OBALOV, OPAKOVANE POUŽITELNÉ OBALY, ODPADOVÉ ČLOVEČE, ODPADOVE PEXESO, vzdelávanie – NEHÁDŽME VŠETKO DO JEDNÉHO VRECA.

5.3. Rozsah finančnej náročnosti programu

- **predpokladaná výška finančných prostriedkov potrebných na zavedenie navrhovaných opatrení s rozlíšením na jednotlivé prúdy odpadov, pre ktoré sú stanovené ciele.**

Obec nedelí v rámci rozpočtových kapitol jednotlivé činnosti nakladania s KOaDSO podľa prúdov odpadov. Obec je zodpovedná za nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom, objemným odpadom, BRKO apod. Financovanie triedeného zberu vyhradených prúdov odpadov z obalov a neobalových výrobkov zabezpečuje zmluvná OZV. Financovanie triedeného zberu vyhradených prúdov elektroodpadov, batérií a akumulátorov a pneumatík zabezpečujú zmluvné OZV. Pre nakladanie s DSO má obec určený množstvový zber.

- Informácia o predpokladanej výške finančných prostriedkov, ktoré má obec v rozpočte na dnes zabezpečené činnosti a služby, mimo investičných častí a predpokladaná výška pre ďalšie roky :

Názov výdavkovej položky	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
	v EUR		
- nákup zberných nádob	2200,-	3200,-	3200,-
- zber, preprava, zhodnotenie a zneškodnenie KO	84000,-	90000,-	95000,-

6. INÉ

Pri spracovaní programu odpadového hospodárstva sa prihliadalo na spracované programy odpadového hospodárstva:

- POH SR na roky 2015 až 2020
- POH Košického kraja na roky 2015 až 2020
- POH obce Valaliky na roky 2011-2015

6.1 Potvrdenie spracovateľa údajov

NATUR-PACK, a.s.
Ružová dolina 6
821 08 Bratislava

6.1.1 Meno (názov) spracovateľa programu

Ing. Uršula Pomfyová, environmentálna špecialistka,
tel. : 0905 661 186, e-mail: pomfyova@naturpack.sk

6.1.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu

Obec Valaliky
Poľná č. 8
044 13 Valaliky

.....

Ing. Štefan Petřík
starosta obce Valaliky

.....

7 ČASŤ PRÍLOH

7.1 Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov
- obec nemá vydané rozhodnutia vo veci odpadového hospodárstva

7.2 Protokoly o vybraných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva
- v sledovanom období neboli vykonané kontroly